

**СОВЕТ ТОЙГУЗИНСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ МЕНДЕЛЕЕВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МЕНДЕЛЕЕВ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ТОЙГУЖА АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

РЕШЕНИЕ

2023 елның 16 гыйнвареннан

КАРАР

№ 67

Татарстан Республикасы
Менделеевск муниципаль районы
Тойгужа авыл жирлегендә
муниципаль хезмәт түрүнда
нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт түрүнда» 2007 елның 03 мартандагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы муниципаль хезмәт түрүнда Татарстан Республикасы Кодексы, Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның «Тойгужа авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставы нигезендә Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның Тойгужа авыл жирлеге Советы КАРАР КЫЛДЫ:

1. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның Тойгужа авыл жирлегендә муниципаль хезмәт түрүнда нигезләмәне күшымта нигезендә расларга.
2. "Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районның Тойгужа авылы жирлегендә муниципаль хезмәт түрүндагы нигезләмәне раслау хакында" Тойгужа авыл жирлеге Советының 2020 елның 10 сентябрендәге 137 номерлы, 2020 елның 18 декабрендәге 14 номерлы, 2021 елның 11 сентябрендәге 34 номерлы каарларын үз көчен югалткан дип санарага.
3. Өлдөр каарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында бастырып чыгарырга <http://pravo.tatarstan.ru/> һәм Менделеевск муниципаль районның рәсми сайтында www.mendelevsk.tatar.ru "Тойгужа авыл жирлеге" бүлегендә урнаштырырга.
4. Өлдөр каарның үтәлешен тикшереп торуны социаль-мәдәни мәсьәләләр һәм депутат этикасы буенча дайими комитетка йөкләргә.

Менделеевск муниципаль районы
Тойгужа авыл жирлеге
Советы рәисе

P.A.Сафин

**Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы
Тойгужа авыл жирлеге берәмлекендә муниципаль хезмәт турында
нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Муниципаль хезмәт

1. Муниципаль хезмәт - хезмәт шартнамәсе (контракты) төзү юлы белән билән торган муниципаль хезмәт вазыйфаларында дайими нигездә гамәлгә ашырыла торган гражданнарның һөнәри эшчәнлеге.

2. Муниципаль хезмәткәр өчен яллаучы булып муниципаль берәмлек була, аның исеменнән яллаучының вәкаләтләрен яллаучы вәкиле (эш бирүче) башкара.

3. Менделеевск муниципаль районындагы яллаучының вәкиле - район башлыгы, жирле үзидарәнең башка органы житәкчесе яисә яллаучы вәкиле вазыйфаларын башкарырга вәкаләтле башка зат булырга мөмкин.

1.2. Муниципаль хезмәтнең хокукый нигезләре

1. Муниципаль хезмәтнең хокукый нигезләрен Россия Федерациясе Конституциясе, "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль закон, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы, Татарстан Республикасының башка федераль законнары һәм законнары, муниципаль берәмлекләр уставлары, гражданнар жыеннарында кабул ителгән каарлар һәм башка муниципаль хокукый актлар тәшкил итә.

2. Муниципаль хезмәткәрләргә хезмәт законнарының муниципаль хезмәт турындағы законнарда Каарлар үзенчәлекләр белән эшләве кагыла.

1.3. Муниципаль хезмәтнең төп принциплары

Муниципаль хезмәтнең төп принциплары түбәндәгеләр:

1) кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренең өстенлелеге;

2) Россия Федерациясе дәүләт телен белгән гражданнарның муниципаль хезмәткә тигез керүе һәм аны женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мәнәсәбәтенә, инануларына, ижтимагый берләшмәләргә Каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга тигез булуы;

3) муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри осталыгы һәм компетентлыгы; 4) муниципаль хезмәтнең тотрыклылыгы;

5) муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлеге турында мәгълүммәттан файдалану мөмкинлеге;

6) ижтимагый берләшмәләр һәм гражданнар белән үзара хезмәттәшлек;

7) муниципаль хезмәткә төп таләпләрнең бердәмлеке, шулай ук муниципаль хезмәт узганды тарихи һәм башка жирле традицияләрне исәпкә алу;

8) муниципаль хезмәткәрләрнең хокукый һәм социаль якланганлыгы;

9) үз вазыйфаи бурычларын үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән өчен муниципаль хезмәткәрләрнең жаваплылыгы;

10) муниципаль хезмәтнең партиядән тыш булуы.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

1. Муниципаль хезмәт вазыйфалары - жирле үзидарә органындағы вазыйфа, алар Менделеевск муниципаль районы Уставы нигезендә төzelә, жирле үзидарә органы вәкаләтләренең үтәлешен тәэммин итү буенча вазыйфаларны яисә муниципаль вазыйфанды биләүче затны билгеләнгән тәртиптә башкарапар.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

3. Жирле үзидарә органының штат расписаниесен төзегәндә hәм раслаганда, Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган муниципаль хезмәт вазыйфалары исемнәре кулланыла.

2.2. Муниципаль хезмәт Вазыйфаларын классификацияләү

1. Муниципаль хезмәт вазыйфалары тубәндәге төркемнәргә бүленә:

- 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;
- 3) муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфалары;
- 4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;
- 5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

2. Квалификация таләпләрен исәпкә алып, муниципаль хезмәт вазыйфаларының hәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының нисбәте Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

2.3. Муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләре

1. hәнәри белем дәрәжәсенә карата квалификация таләпләре: вазыйфаларның югары, төп hәм әйдәүче төркемнәре өчен югары белем булу; югары белем яисә урта hәнәри белем булу - вазыйфаларның өлкән hәм кече төркемнәре өчен;

2. Муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына карата квалификация таләпләре:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары буенча - кимендә ике ел муниципаль хезмәт стажы яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча кимендә биш ел эш стажы;

муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары буенча - кимендә бер ел муниципаль хезмәт стажы яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча кимендә ике ел эш стажы;

муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфалары буенча - кимендә бер ел муниципаль хезмәт стажы яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча кимендә ике ел эш стажы.

3. hәнәри белемнәргә квалификация таләпләре:

белергә тиеш:

- Россия Федерациясе Конституциясен, Татарстан Республикасы Конституциясен;

- Россия Федерациясе hәм Татарстан Республикасы дәүләт hәм муниципаль хезмәте өлкәсендәге законнар;

- федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары үз вазыйфаи бурычларына карата;

- Россия Федерациясе Президенты указлары hәм Россия Федерациясе Хөкүмәте каарлары, Татарстан Республикасы Президенты указлары hәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты каарлары, башка норматив хокукий актлар үз вазыйфаи бурычларына карата;

- муниципаль хезмәт нигезләре, хезмәтне оештыру, контрактлар төзү, муниципаль идарә өлкәсендә илебез hәм чит ил тәҗрибәсе;

- массакүләм мәгълүмат чарагаралары белән әшләү рәвешләре hәм ысууллары, әшлекле этикет кагыйдәләре, Менделеевск муниципаль районы муниципаль хезмәткәрләренең Этика hәм хезмәт тәртибе кодексы;

- хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибе;
- мәгълүмат-коммуникация технологияләре өлкәсендә хокукий аспектлар;
- мәгълүмати-коммуникация технологияләре өлкәсендә дәүләт сәясәтенең программа документлары һәм өстенлекләре;
- мәгълүмат-коммуникация технологияләрен куллану юлы белән халыкка һәм оешмаларга муниципаль хезмәтләр курсату өлкәсендәге хокукий аспектлар;
- аппарат һәм программа белән тәэммин иту;
- ведомствоара документлар әйләнеше мөмкинлекләрен файдалануны да кертеп, дәүләт һәм муниципаль органнарда заманча мәгълүмат-коммуникатив технологияләр куллану мөмкинлекләре һәм үзенчәлекләре;
- мәгълүмати иминлекне тәэммин иту өлкәсендә гомуми мәсьәләләр.

4. Профессиональ қунекмәләргә квалификация таләпләре:

булырга тиеш:

- лидерлык сыйфатлары һәм идарә иту қунекмәләренең югары дәрәҗәсе;
  - буйсынганнарны коммуникацияләрнен, шәхесара мөнәсәбәтләрнен һәм мотивацияләүнен алга киткән қунекмәләре, буйсынучыларның вәкаләтләрен тапшыра белү;
  - эшлекле хат қунекмәләре, муниципаль районның норматив хокукий актлары проектларын эшләү тәжрибәсе, үз вазыйфаи бурычларын, хокукларын һәм жаваплылыгын үтәүгә карата эшне оештыру планнарын төзү, кул астындагыларның эшчәнлеген нәтижәле оештыра һәм координацияли белү;
  - команданы төзи белү һәм коллективта үзара нәтижәле мөнәсәбәтләр (психологик климат), кул астындагылар алдына бурычлар куя белү;
  - статистика һәм хисап қурсаткечләре белән аналитик эш, конкрет гамәлләр планнарын фаразлау һәм эшләү қунекмәләре, каарларны оператив кабул иту һәм гамәлгә ашыру, яңа ситуациягә жайлашу һәм килеп туган проблемаларны хәл итүгә яңа алымнар куллану;
  - үз һөнәри эшчәнлеге нәтижәләре өчен жаваплылык хисе;
  - муниципаль органнарда заманча мәгълүмат-коммуникация технологияләрен куллану мөмкинлекләрен һәм үзенчәлекләрен исәпкә алып, төркем эшчәнлегенә стратегик планлаштыру һәм идарә иту қунекмәләре;
- қунекмәләргә ия булу:
- компьютерның периферия жайламналары белән эшләү;
  - мәгълүмат-коммуникация чeltәrlәре, шул исәптән Интернет чeltәре белән эшләү;
  - операцион системада эшләү;
  - электрон почта белән идарә иту;
  - текст редакторында эшләү;
  - электрон таблицалар белән эшләү;
  - мәгълүматлар базасы белән эшләү.

2.4. Муниципаль хезмәткәрләрнен класслы чиннары

1. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрләргә бирелә һәм муниципаль хезмәткәрләрнен һөнәри әзерлек дәрәҗәсенең муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килүен күрсәтә.

2. Татарстан Республикасында муниципаль хезмәткәрләргә түбәндәгә класслы чиннар бирелә:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы хакыйкый муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең баш вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт киңәшчесе;

муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт референты;

муниципаль хезмәтнең кече вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт секретаре.

3. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын югарыда күрсәтелгән төркемнәргә керту Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.5. Муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар бирү һәм муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчергәндә һәм муниципаль хезмәттән киткәндә аларны саклап калу тәртибе

1. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрләргә, биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә, муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә, узган класслы чинда билгеләнгән дәвамлылыкны исәпкә алып, эзлекле рәвештә бирелә.

2. Класс чины беренче яисә чираттагы булырга мөмкин.

3. Билгеле бер төркем муниципаль хезмәт вазыйфасына беренче тапкыр билгеләнә торган муниципаль хезмәткәрләргә 3 класслы класслы чин бирелә.

4. Федераль дәүләт граждан хезмәте класслы чины, дипломатик ранги, хәрби яисә махсус исеме, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чины, муниципаль хезмәтнең квалификация разряды булган граждан муниципаль хезмәткә көргәндә, беренче класслы чин ача муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә биләгән вазыйфасы нигезендә бирелә.

5. Әлеге статьяның 4 өлеше нигезендә муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү максатларында муниципаль хезмәтнең квалификация разрядлары һәм класслы чиннарының билгеләнгән нисбәте, Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының һәм федәраль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының, Россия Федерациясенең башка субъекты дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының нисбәте, шулай ук федәраль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының, дипломатик рангларның, хәрби һәм махсус исемнәрнең нисбәте кулланыла.

6. Әгәр әлеге статьяның 5 өлешендә каралган вазыйфалар, класслы чиннар һәм квалификация разрядлары нисбәтен исәпкә алып, муниципаль хезмәтнең әлеге статьяның 4 өлеше нигезендә бирелә торган класслы чины муниципаль хезмәтнең федәраль дәүләт граждан хезмәте, дипломатия ранги, хәрби яисә махсус исем, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чибы, муниципаль хезмәтнең квалификация разряды буенча класслы чибы муниципаль хезмәткәргә федәраль дәүләт граждан хезмәте, дипломатик ранг, яисә махсус исем, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чины, әмма муниципаль хезмәт күрсәту төркеменең 1 нче сыйныф бүлмәсе чикләрендә ул биләгән муниципаль хезмәт урыныннан югары түгел.

7. Муниципаль хезмәткәргә киләсе чираттагы сыйныф чиньнада бирелгән очракта федәраль дәүләт граждан хезмәтенең тиешле класслы чиньнада, дипломатик рангта, хәрби яисә махсус званиедә, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чиньнада, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядында булу дәвамлылығы исәпкә алына.

8. Беренче класслы чин муниципаль хезмәткәргә сынау уңышлы тәмамланғаннан соң, ә сынау билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң өч айдан да иртәрәк булмаган вакытта бирелә.

9. 2 һәм 3 класслы муниципаль хезмәт секретаренең һәм референтының класслы чиннарында булуның минималь сроклары бер елны, муниципаль хезмәт киңәшчесе һәм 2 һәм 3 класслы муниципаль киңәшче - ике елны, чынлыкта муниципаль киңәшче 2 һәм 3 сыйныфларда - бер елны тәшкил итә. 1 класслы секретарь, референт, муниципаль хезмәт киңәшчесе, муниципаль киңәшче һәм чын муниципаль киңәшче класслы класслы класслы класслы чиннарда булу сроклары билгеләнми. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне класслы чиннарда арттыру аларны тиешле тәркем муниципаль хезмәтенең югарырак вазыйфаларына күчергәндә генә мөмкин.

10. Хәрби сыйныф чининда булу срокы аны биргән көннән исәпләнә.

11. Класс чинин бирү көне дип класс чинин бирү турында карар кабул итү көне санала. Квалификация имтиханы нәтижәләре буенча сыйныф чины бирелгән очракта, квалификацияле имтихан бирү көне муниципаль хезмәткәрләргә квалификация имтиханын бирү көне санала.

12. Муниципаль хезмәткәрләрнең үз хезмәт бурычларын тиешенчә үтәгәндә һәм муниципаль хезмәткәргә бирелгән класслы чин белән тигез яисә югарырак чинда каралган муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән очракта муниципаль хезмәткәргә чираттагы класслы класслы чин бирелә.

13. Чираттагы класс чини дисциплинар түләтүләр булган муниципаль хезмәткәрләргә, шулай ук хезмәт тикшерүе уздырыла яисә жинаяты эше кузгатыла торган муниципаль хезмәткәрләргә бирелми.

14. Муниципаль хезмәттә маҳсус аерымлыклар өчен бүләкләү чарасы буларак муниципаль хезмәткәргә класслы чин түбәндәгеләр бирелергә мөмкин:

1) тиешле класслы чинда муниципаль хезмәт узу өчен әлеге статьяның 9 өлешендә билгеләнгән срок тәмамланғанчыга кадәр, әмма моңа кадәр алты айдан да иртәрәк булмаган вакытта, муниципаль хезмәт вазыйфалары тәркеменә туры килә торган чираттагы класслы чиннан югары булмаган вакытта;

2) биләгән вазыйфасы карый торган муниципаль хезмәт вазыйфалары тәркеме чикләрендә класслы чиннар әзлеклелеген үтәмичә генә бер баскычка югарырак, - 1 класслы - 3 класслы класслы класслы класслы чини булган муниципаль хезмәткәргә, әмма әлеге статьяның 9 өлешендә билгеләнгән срок үткәннән соң 3 класслы тиешле чинда муниципаль хезмәт узу өчен.

15. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаларның әлеккеге тәркеме чикләрендә муниципаль хезмәтнең югарырак вазыйфасына билгеләгәндә, аңа, әлеге статьяның 9 өлешендә билгеләнгән әлекке класслы чинда булу срокы тәмамланган булса, чираттагы класслы чин бирелергә мөмкин.

16. Муниципаль хезмәт Вазыйфаларның югарырак тәркеменә караган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп куелганда, элек биләгән хезмәткәргә күрсәтелгән хезмәткәргә әлеге Кодексның 9 статьясы нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларның әлеке тәркеме өчен беренче булып торучы класслы чин бирелә, әгәр бу класслы чин муниципаль хезмәткәре булган класслы чиннан югарырак булса. Күрсәтелгән очракта сыйныф чини әзлеклелекне сакламыйча һәм алдагы сыйныф чининда булу вакытын исәпкә алмыйча бирелә.

17. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләргә, муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләрдән тыш, муниципаль хезмәт вазыйфаларының югары тәркеменә караган муниципаль хезмәткәрләрдән тыш, квалификация имтиханы нәтижәләре буенча класслы чиннар бирелә. Квалификацион имтихан дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

18. Муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар муниципаль берәмлек уставы яисә башка муниципаль хокукий акт белән шунда вәкаләтле жирле үзидарәнең органы һәм (яисә) вазыйфаи заты тарафыннан муниципаль хезмәткәрнен турыдан-туры житәкчесе тәкъдиме буенча бирелә.

19. Муниципаль хезмәткәргә класс чинын бирү турында тәкъдимнәр кертү тәртибе һәм аңа кушып бирелә торган документлар исемлеге муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

20. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турындагы карар, әлеге статьяның 13 өлешендә күрсәтелгән очраклардан тыш, бер айдан да соңга қалмыйча қабул итепергә тиеш:

1) квалификация имтиханын уздырган көннән;

2) барлық кирәклө документлар белән сыйныф чинын жирле үзидарәнең органына яисә вазыйфаи затына бирү турында тапшырылган көннән башлап - квалификация имтиханыннан башка класс чины бирелгәндә.

21. Муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчергәндә, шулай ук муниципаль хезмәттән азат итеп гәндә муниципаль хезмәткәргә бирелгән класслы чин сакланып кала. Муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләнгәндә, аңа бирелгән класслы чин чираттагы класслы чин билгеләнгән тәртиптә бирелгәнче саклана.

22. Класс чинын муниципаль хезмәткәргә бирү турындагы белешмәләр муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшенә һәм хезмәт кенәгәсендә кертелә.

23. Хәрби класслы чин муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат итеп гәндә һәм муниципаль хезмәттән (шул исәптән пенсиягә чыккач) азат итеп гәндә, шулай ук муниципаль хезмәткә яңадан көргәндә муниципаль хезмәткәрләргә сакланып кала.

24. Муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына муниципаль хезмәткәр билгеләнгәндә, аңа бирелгән класслы чин билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирелүгә кадәр сакланып кала.

25. Бирелгән класслы чинны бетерү суд карары буенча федераль законнар нигезендә гамәлгә ашырылырга мөмкин

3. Муниципаль хезмәткәрнең хокукий хәле

3.1. Муниципаль хезмәткәр

1. Муниципаль хезмәткәр федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә башкаручы граждан, жирле бюджет акчалары исәбеннән түләнә торган акчалата хезмәт вазыйфасын башкарған граждан була.

2. Жирле үзидарә органнары эшчәнлеген техник яктан тәэмин итү вазыйфаларын башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын башкармыйлар һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормыйлар.

3.2. Муниципаль хезмәткәрнең төп хокуклары

1. Муниципаль хезмәткәр тубәндәгеләргә хокуклы:

1) аның муниципаль хезмәтнең билгеләнгән вазыйфасы буенча хокукларын һәм бурычларын билгеләүче документлар, вазыйфаи бурычларын үтәүнең сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәт буенча алга китү шартлары белән танышу;

2) вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәклө оештыру-техник шартларны тәэмин итү;

3) хезмәт хакы һәм хезмәт законнары, муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт шартнамәсе (контракт) нигезендә башка түләүләр;

4) эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылығын билгеләу, ял көннәрен һәм эш көне булмаган бәйрәм көннәрен бирү, шулай ук еллық түләүле отпускны тәэммин итә торган ял;

5) вазыйфаи бурычларны үтәу өчен кирәkle мәгълүматны һәм материалларны билгеләнгән тәртиптә алу, шулай ук жирле үзидарә органы эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертугә;

6) муниципаль хезмәтнәң вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурста үз инициативасы белән катнашу;

7) муниципаль хокукий акт нигезендә жирле бюджет акчалары исәбеннән өстәмә һөнәри белем алу;

8) үзенең шәхси мәгълүматларын ялау;

9) үз әшенең барлық материаллары, һөнәри эшчәнлекләре турында чакыртып алулар һәм аларны шәхси әшенә керткәнче башка документлар белән танышу, шулай ук аның язма аңлатмаларын шәхси әшенә беркетеп кую;

10) берләшмәсе, һөнәри берлекләр тәзү хокукин да кертеп, үз хокукларын, социаль-икътисадый һәм һөнәри мәнфәгатьләрен ялау өчен;

11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен ялау, аларның бозуларына карата судка шикаять белдерүне кертеп;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәэммин итү.

2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча район Башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрдән гайре, яллаучы вәкиленә (әш бирүче) алдан язма рәвештә башка түләүле эшне башкарырга хокуклы, әгәр дә бу мәнфәгатьләр конфликтyna китермәсә һәм "Россия Федерациясенде муниципаль хезмәт турында" Федераль законда башкасы каралмаса.

3.3. Муниципаль хезмәткәрнең төп бурычлары

1. Муниципаль хезмәткәр тубәндәгеләргә бурычлы:

1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнары, федераль законнары, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасының законнарын һәм башка норматив хокукий актларын, Менделеевск муниципаль районы Уставын һәм башка муниципаль хокукий актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэммин итәргә;

2) вазыйфаи инструкция нигезендә вазыйфаи бурычларны башкарырга;

3) вазыйфаи бурычларын үтәгәндә расага, милләтенә, теленә, дингә һәм башка хәлләргә қарамастан, кешенең һәм гражданның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

4) жирле үзидарә органында, Районның сайлау комиссиясе аппаратында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе, вазыйфаи инструкция кагыйдәләрен, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;

5) вазыйфаи бурычларны тиешенчә башкару өчен кирәkle квалификация дәрәҗәсен саклап калу;

6) дәүләт серен һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләрне, шулай ук вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа мәгълүм булган белешмәләрне, шул исәптән гражданнарның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яисә аларның намусына һәм аbruена кагыла торган белешмәләрне фаш итмәскә;

7) дәүләт һәм муниципаль мәлкәтне, шул исәптән аңа вазыйфаи бурычларны башкару өчен бирелгән мәлкәтне сакларга;

8) үз гайләсөнен үзе һәм әгъзалары турында Россия Федерациясе законнарында каралган белешмәләрне билгеләнгән тәртиптә тапшырырга;

9) яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату турында йә чит ил гражданлыгын (подданствосын) Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданын язма рәвештә хәбәр итәргә, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы, муниципаль хезмәткәргә шул хакта билгеле булган көнне, әмма Россия Федерациясе гражданлыгы йә чит ил гражданлыгы (подданствосы) туктатылган көннән алыш биш эш көненнән дә соңга калмыича, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

10) федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән чикләүләрне үтәргә, йөкләмәләрне үтәргә, тыюларны бозмаска;

11) вазыйфаи бурычларын үтәгәндә мәнфәттәр конфликтyna китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы турында үзенең турыдан-туры башлыгына язма рәвештә хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау чарапарын қурергә.

12) чит дәүләт гражданлыгын (подданствосын) алу турында йә чит дәүләт территориясендә гражданың дайми яшәү хокукуын раслаучы бүтән документ яисә башка документ алу турында яллаучы (эш бирүче) вәкиленә (эш бирүчегә) язма рәвештә хәбәр итәргә, муниципаль хезмәткәргә бу хакта билгеле булган көнне, әмма чит ил гражданлыгы (подданствосы) алышган көннән алыш биш эш көненнән дә соңга калмыича йә гражданың чит ил территориясендә яшәргә рәхсәт кәгазе яисә дайми яшәү хокукуын раслаучы башка документ алган көннән дә соңга калмыича.

2. Муниципаль хезмәткәр үзенә бирелгән хокуксыз йөкләмәне үтәргә хокуксыз. Тиешле житәкчедән муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йөкләмәне алганда, муниципаль хезмәткәр, йөкләмә биргән житәкчегә, Россия Федерациясенең федераль законнары һәм башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары нигезләмәләре күрсәтелеп, әлеге йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган муниципаль хокукий актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, әлеге йөкләмәнең хокуксызлыгын нигезләүне язма рәвештә тапшырырга тиеш. Әлеге йөкләмәнең житәкчесе язма рәвештә раслаган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәудән баш тартырга тиеш. Муниципаль хезмәткәрнең хокуксыз йөкләмәсен үтәгән һәм әлеге йөкләмәне биргән очракта, житәкче законнар нигезендә җаваплы була.

3.4. Муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләр

1. Граждан муниципаль хезмәткә алыша алмый, ә муниципаль хезмәткә түбәндәге очракларда муниципаль хезмәттә була алмый:

1) аны законлы көченә кергән суд карапы белән хокуктан файдалануга сәләтsez яисә хокуктан файдалану сәләтә чикләнгән дип тану;

2) аны муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәүне законлы көченә кергән суд карапы буенча юкка чыгаручы жәзага хөкем итү;

3) дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкил иткән белешмәләргә рәхсәтне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, әгәр граждан дәгъва кыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча яисә муниципаль хезмәткәр биләгән муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мондый мәгълүматлардан файдалану белән бәйле булса;

4) муниципаль хезмәткә керүгә яисә аны узуга һәм медицина оешмасының бәяләмәсе белән расланган авыру булу. Диспансерлаштыру узу тәртибе, мондый авырулар исемлеге һәм медицина оешмасын төзу рәвеше Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләтләр бирелгән башкарма хакимиятнән федераль органы тарафыннан билгеләнә;

5) муниципаль берәмлек башлыгы белән якын туганлык яисә үзлекләр (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуғаннар, апа-сөнелләр, ата-аналар, ир белән хатынның балалары) муниципаль берәмлек башлыгы белән (муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турдын-турсынучанлык яисә әлеге вазыйфаи затка контроль булу белән бәйле булса яисә муниципаль хезмәткәр белән, әгәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү аларның берсенең турдын-турсынучанлыгы яисә контролльгеге белән бәйле булса, ул жирле администрацияне житәкли;

6) чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы Россия Федерациясе халықара шартнамәсендә катнашучы Россия Федерациясе гражданлыгын яисә чит ил гражданлыгын (подданствосын) туктату;

7) чит ил гражданлыгы (подданствосы) яисә, әгәр Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә башкасы карапмаган булса, чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслый торган башка документ булу;

8) муниципаль хезмәткә кергәндә ялган документлар яисә ялган белешмәләр бири;

9) әлеге Федераль закон, 2008 елның 25 декабрендәге «Коррупциягә каршы көрәш турында» 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән карапган белешмәләрне тапшырмау яисә муниципаль хезмәткә кергәндә белә торып дөрес булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру;

10) әлеге Федераль законның 15_1 статьясында карапган белешмәләрне тапшырмау;

11) аны чакырылыш буенча хәрби хезмәт узмаган дип тану, шул законлы нигезләргә ия булмыйча (контракт буенча хәрби хезмәт узган гражданнардан гайре) - күрсәтелгән бәяләмәгә шикаять бири өчен Россия Федерациясе субъектының тиешле комиссиясенә билгеләнгән срок тәмамланган көннән алып 10 ел эчендә, ә күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясе субъектының тиешле чакырылыш комиссиясе каары күрсәтелгән бәяләмә буенча судка шикаять белдерелгән булса, - суд каары законлы көченә кергән көннән алып 10 ел эчендә гражданның күрсәтелгән бәяләмә буенча гражданның Россия Федерациясе субъектының тиешле комиссиясе каарына шикаять бирелмәгән булса;

12) аларга чит ил агенты статусы алу.

2. Граждан контракт буенча Районның башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасына билгеләнә алмый, ә муниципаль хезмәткәр якын туганлыгы яисә үзлекләре булган очракта Районның башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасын биләп тора алмый (ата-анасы, ире, балалары, балалары, абыйлары, сөнелләре, апалары, сөнелләре, ата-аналары, балаларының балалары) муниципаль берәмлек башлыгы белән.

3. Граждан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән ин чик яше - 65 яшькә житкәннән соң муниципаль хезмәткә алына алмый.

3.5 статья. Муниципаль хезмәт белән бәйле тыюлар

1. Муниципаль хезмәт узуга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр тыела:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын түбәндәге очракларда биләргә:

а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына йә Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфасына сайлау яисә билгеләп кую, шулай ук дәүләт хезмәте вазыйфасына билгеләнгән очракта;

б) муниципаль вазыйфага сайлану яисә билгеләп кую;

в) һөнәри берлек органында түләүле сайланулы вазыйфага сайлану, шул исәптән жирле үзидарә органында тәзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында;

г) шәхсән яисә ышанычлы затлар аша эшкуарлык эшчәнлеге белән шөгыльләнергә;

2) коммерция яисә коммерциягә карамаган оешма белән идарә итүдә катнашу, түбәндәгө очраклардан тыш:

- сәяси партия белән идарә итүдә, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төzelгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан түләүсез нигездә катнашу, башка ижтимагый оешма, торак, торак-төzelеш, гараж кооперативлары съездында (конференцияндә) яисә гомуми жыелышында, күчемсез мәлкәт милекчеләре ширкәтендә катнашу;
- коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия белән идарә итүдә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төzelгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төzelеш, гараж кооперативларының, күчемсез мәлкәт милекчеләре ширкәтләренең съездында (конференцияндә) яисә гомуми жыелышында катнашу, яллаучы вәкиленең Татарстан Республикасы законында билгеләнгән тәртиптә алынган рөхсәте белән;
- Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Советында, муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә күрсәтү;
- муниципаль берәмлек муниципаль берәмлекне гамәлгә куючы (катнашучы) муниципаль берәмлек булган оешма идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә оешманы гамәлгә куючы (акционер) тарафыннан оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләрен муниципаль берәмлек исеменнән гамәлгә ашыру тәртибен йә муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындағы өлешиләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә түләүсез нигездә тапшыру;
- федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) жирле үзидарә органында, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән йә федераль законнарда башкасы каралмаган булса, турыдан-туры ача буйсынган яисә контролъдә булган муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясендә ышанычлы яисә ёченче зат эшләре буенча вәкил булырга;

4) вазыйфаи урыны белән бәйле яисә вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә физик һәм юридик затлардан бүләкләүләр (бүләкләр, акчалата бүләкләү, ссудалар, хезмәтләр, күнел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары ёчен түләү һәм башка бүләкләү). Беркетмә чарапарына, хезмәт командировкаларына һәм башка рәсми чарапарга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәргә алынган бүләкләр муниципаль милек дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарә органына, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә тапшырыла, моңа Россия Федерациясе Граждан кодексында билгеләнгән очраклар керми. Беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына яисә башка рәсми чарага бәйле рәвештә алган бүләкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясе норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;

5) физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән командировкаларга чыгарга, моңа жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе жирле үзидарә органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре белән, шулай ук чит дәүләтләрнең дәүләт хакимиите органнары һәм жирле үзидарә органнары, халыкара һәм чит ил коммерциягә карамаган оешмалары белән килешүләр буенча үзара нигездә башкарыла торган командировкаларга керми;

6) вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйле булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәэмин итү чарапарыннан, башка муниципаль мәлкәттән файдалану;

7) муниципаль хезмәт белән бәйле булмаган максатларда конфиденциаль характердагы мәгълүматларга карата федераль законнар нигезендә кертелгән белешмәләрне яисә вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа мәгълүм булган хезмәт мәгълүматын фаш итәргә яисә кулланырга;

8) жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе һәм аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата, әгәр бу аның вазыйфаи бурычларына көрмәсә, гавами әйтепмәләрне, фикерләрне һәм бәяләүне, шул исәптән массакуләм мәгълүмат чараларында, җибәрергә;

9) муниципаль берәмлек башлыгының язмача рәхсәтеннән башка, күрсәтелгән оешмалар һәм берләшмәләр белән хезмәттәшлек көрсә, чит дәүләтләрнең, халықара оешмаларның, шулай ук сәяси партияләрнең, башка ижтимагый берләшмәләрнең һәм дини берләшмәләрнең мактаулы һәм маҳсус исемнәрен (фәнни берләшмәләрдән тыш) кабул итәргә;

10) сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация алыш бару өчен вазыйфаи нигезләмәнен өстенлекләреннән файдалану;

11) сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатьләрендә үз вазыйфаи хәлениннән файдаланырга, шулай ук күрсәтелгән берләшмәләргә муниципаль хезмәткәр буларак гавами рәвештә мәнәсәбәт белдерергә;

12) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр структурасын (һөнәри берлекләрдән, шулай ук ижтимагый үзидарәнен ветераннар һәм башка органнарыннан тыш) төзөргә яисә күрсәтелгән структураларны төзөргә ярдәм итәргә;

13) хезмәт бәхәсен җайга салу максатларында вазыйфаи бурычларны үтәүне туктатырга;

әгәр Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы карапмаса, Россия Федерациясе территориясендә эш итүче коммерцияле булмаган хөкүмәткә карамаган чит ил оешмаларының һәм аларның структур бүлекчәләренең идарә органнары, попечительләр һәм күзәтүчеләр советлары, бүтән органнары составына керү;

15) яллаучы вәкилненең (эш бирүченен) Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы карапмаган булса, бары тик чит дәүләтләр, халықара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән финансhana торган түләүле эшчәнлек язма рәхсәтеннән башка шәгыльләнергә.

2. Районның контракт буенча башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр, укытучылар, фәнни һәм башка иҗат эшчәнлегеннән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шәгыльләнергә хокуклы түгел. Бу очракта, әгәр Россия Федерациясенең халықара килешүе яки Россия Федерациясе законнары белән башкасы карапмаган булса, укыту эшчәнлеге, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек чит дәүләт, халықара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына финансhana алмый; Контракт буенча Районның башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр, Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы карапмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, чит ил коммерциягә карамаган хөкүмәт оешмаларының башка органнары һәм аларның структур бүлекчәләре составына керергә хокуксыз.

3. Муниципаль хезмәттән эштән чыгарылғаннан соң граждан, вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа мәгълүм булган конфиденциаль характердагы белешмәләрне яисә хезмәт мәгълүматын оешма яисә физик затлар мәнфәгатьләрендә фаш итәргә яисә кулланырга хокуклы түгел.

4. Муниципаль хезмәт вазыйфасын Россия Федерациясе норматив хокукий актларында билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән муниципаль хезмәт

вазыйфасын биләүче граждан муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында хезмәт шартнамәсе шартларында федераль законнарда каралган очракларда гражданлық-хокукый шартнамә шартларында эш биләргә һәм (яисә) әлеге оешма белән идарә итүнең аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи (хезмәт) бурычларына кергән булса, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә мәнфәгатьләр конфликтын җайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка әлеге оешмада гражданлық-хокукый шартнамә шартларында эш башкарырга хокуклы түгел.

5. Граждан муниципаль берәмлекнең контроль-хисап органы рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфаларына билгеләнеп куела алмый, ә муниципаль хезмәткәр тиешле муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан муниципаль берәмлек вәкиллекле органы рәисе, рәис урынбасары һәм контроль-хисап органы аудиторы (якын туганлығы яисә үзлекләре (ата-аналары, ирләре, балалары, абылары, сенәлләре, апалары, сенәлләре, ата-аналары, балалары) рәисе, муниципаль берәмлек башлыгы, жирле администрация башлыгы, суд һәм хокук саклау органнары житәкчеләре белән муниципаль берәмлекнең контроль-хисап органы рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасына билгеләнә алмый.

3.6. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр конфликтын җиңеләйту

1. Әлеге нигезләмә максатлары өчен "Коррупциягә каршы тору турында" 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 10 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән "мәнфәгатьләр конфликты" тәшенчәсе кулланыла.

2. Әлеге нигезләмә максатлары өчен "Коррупциягә каршы көрәш турында" 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 10 статьясындагы 2 өлешендә билгеләнгән "шәхси кызыксыну" тәшенчәсе кулланыла.

3. Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу мәнфәгатьләр конфликтты ягы булып торучы муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи яисә хезмәт урыны үзгәрүдә билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи (хезмәт) бурычларын үтәүдән читләштерүгә кадәр һәм (яисә) аның мәнфәгатьләр конфликтты килеп чыгуга сәбәп булган файдадан баш тартуында торырга мөмкин.

4. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат, кыйммәтле кәгазыләр (оешмаларның устав (тупланма) капиталларында катнашу өлешләре, пайлар) белән биләү мәнфәгатьләр конфликттына китерә яисә китерергә мөмкин булган очракта, курсәтелгән зат үзенә караган кыйммәтле кәгазыләрне (оешмаларның устав (тупланма) капиталларында катнашу өлешләре, пайлар) Россия Федерациясе граждан законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

5. Мәнфәгатьләр конфликтты ягы булган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яисә җайга салу чараплары муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

6. Муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликттына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында билгеле булган яллаучы (эш бирүче) вәкиле, шуши муниципаль хезмәткәрне биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасыннан муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасыннан муниципаль хезмәт вазыйфасыннан биләгән вазыйфасыннан читләштерү чорына кадәр, мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яисә җайга салу чарапларын күрергә тиеш.

7. Үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликттына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында мәгълүм булган яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яисә җайга салу чараплары муниципаль хезмәттән муниципаль хезмәттән

муниципаль хезмәттән муниципаль хезмәттән азат ителүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

8. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенең гомуми принципларын үтәвен һәм жирле үзидарә органында мәнфәгатьләр конфликттың җайга салуны тәэмин итү өчен муниципаль хокукий акт белән муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтларын җайга салу комиссияләре (алга таба - Комиссия) төзелергә мөмкин.

9. Комиссия жирле үзидарә органының дайми булмаган хокукий акты нигезендә төзелә.

Күрсәтелгән акт белән Комиссиянең санлы һәм шәхси составы, аның эш сроклары һәм тәртибе билгеләнә.

10. Комиссия составына яллаучының (эш бирүче) вәкиле һәм (яисә) ул вәкаләт биргән муниципаль хезмәткәрләр, шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында персональ белешмәләр күрсәтмичә чакырыла торган фәнни, мәгариф һәм (яисә) башка оешмалар вәкилләре керә. Бәйсез эксперtlар саны Комиссия әгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән берен тәшкил итәргә тиеш.

11. Комиссия составы Комиссия кабул итә торган каарларга йогынты ясый алышлык мәнфәгатьләр конфликтлары барлыкка килү мөмкинлеген юкка чыгарырлык итеп төзелә.

3.7. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә таләпләр

1. Муниципаль хезмәткәр тубәндәгеләргә бурычлы:

1) вазыйфаи бурычларны намус белән, югары һөнәри дәрәҗәдә башкарырга;

2) барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, берсүзсез мәнәсәбәт тәэмин итәргә, нинди дә булса ижтимагый яисә дини берләшмәләргә, һөнәри яисә социаль тәркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, тәркемнәргә, оешмаларга һәм гражданнарга карата ялгышлык эшләмәскә;

3) вазыйфаи бурычларны намус белән үтәүгә тоткарлык ясый торган нинди дә булса шәхси, мөлкәти (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйле гамәлләр кылмаска;

4) сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар каарларының һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлек тоту;

5) гражданнар белән эш итүдә төзәтмәләр күрсәтергә;

6) Россия Федерациясе халыкларының әхлакый гореф-гадәтләренә һәм традицияләренә хәрмәт курсәту;

7) төрле этник һәм социаль тәркемнәрнең, шулай ук конфессияләрнең мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;

8) милләтара һәм динара татулыкка ярдәм итәргә;

9) аның муниципаль орган абруена яисә абруена зыян китерергә сәләтле конфликтлыш хәлләргә юл куймаска.

2. Житәкче булып торучы муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашууга мәжбүр итү очракларына юл куймаска тиеш.

3.8. Көрәмнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характеристагы йөкләмәләр турында белешмәләр тапшыру

1. Курсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләүгә дәгъва қылучы гражданнар яллаучы вәкиленә (әш бирүчегә) үзләренең керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырырга тиеш. Курсәтелгән белешмәләр Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә, срокларда һәм форма буенча тапшырыла.

2. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр үзенең чыгымнары турында, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары турында Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә һәм рәвештә белешмәләр тапшырырга тиеш.

3. Муниципаль хезмәткәрнен, аның хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәренә туры килүен тикшереп тору “Коррупциягә каршы тору турында” 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм “Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп тору турында” 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда, Россия Федерациисе Президентының норматив хокукий актларында, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының, Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

4. Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге статья нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мәлкәт һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турындагы белешмәләр конфиденциаль характердагы белешмәләр булып тора, әгәр федераль законнар белән алар дәүләт серен һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләргә кертелмәгән булсалар.

5. Муниципаль хезмәткәрнен, аның хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында, дини яисә башка ижтимагый берләшмәләр фонdlарына, башка оешмалар, шулай ук физик затлар фонdlарына иганәләренең (кертемнәренең) турыдан-туры яисә читләтептән рәвешенде жыю өчен белешмәләрдән файдалану рәхсәт итлеми.

6. Муниципаль хезмәткәрләрнен керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне фаш итүдә яисә әлеге белешмәләрне Россия Федерациисе законнарында каралмаган максатларда файдалануда гаепле затлар Россия Федерациисе законнары нигезендә җаваплы булалар.

7. Муниципаль хезмәткәрләргә үз керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында, мондый белешмәләрне мәжбүри тапшыру йә белә торып дөрес булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә кiterә торган хокук бозу булып тора.

8. Курсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан бирелә торган керемнәр, мәлкәт турында һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләр хакында тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләүгә дәгъва қылучы гражданнар тарафыннан тапшырыла торган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын, муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан “Федераль коррупциягә каршы тору актлары һәм башка норматив хокукий актлар нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә бирелә торган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын, муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан

чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу турындагы таләпләрне үтәүне дәгъвалаучы гражданнар тарафыннан тапшырыла торган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын, аларның керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти хәрактердагы йәкләмәләре турында белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшеру Россия Федерациясе Президентының норматив хокукий актлары нигезендә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

9. Банк, салым яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләрне тапшыру турында запрослар, тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләүне дәгъвалаучы гражданнарга, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләргә, ирләренә (хатыннарына) һәм балигъ булмаган балаларына карата оператив-эзләү чараларын үткәру турында хокук саклау органнарына үтенечләр Россия Федерациясе норматив хокукий актлары белән билгеләнә торган тәртиптә Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан жибәрелә.

10. Татарстан Республикасы дәүләт органы (коррупциячел һәм башка хокук бозуларны профилактикалау эше өчен җаваплы күрсәтелгән органның дәүләт органы бүлекчәсе яисә күрсәтелгән органның тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче затларның чыгымнарын, шулай ук аларның ире (ире) һәм балигъ булмаган балалары чыгымнарын тикшереп торуны гамәлгә ашыручи вазыйфаи заты Татарстан Республикасы Президентының норматив хокукий акты белән билгеләнә.

11. Контракт буенча башкарма комитет житәкчесе вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучы гражданнар һәм күрсәтелгән вазыйфаны биләүче зат үз керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти хәрактердагы йәкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә үз керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти хәрактердагы йәкләмәләре турында белешмәләр (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) тапшыра.

12. Контракт буенча башкарма комитет житәкчесе вазыйфасын биләүче зат тарафыннан тапшырылган керемнәр, чыгымнар, мәлкәт һәм мәлкәти хәрактердагы йәкләмәләр турындагы белешмәләр жирле үзидарә органының рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телеоммуникация чөлтәрендә урнаштырыла һәм (яисә) муниципаль хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә массакүләм мәгълүмат чараларына бастырып чыгару өчен бирелә.

13. Өлеге статьяның 8 өлеше нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мәлкәт һәм мәлкәти хәрактердагы йәкләмәләр турында белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшеру Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасының ин югары вазыйфаи заты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) каары буенча гамәлгә ашырыла.

14. Өлеге статьяның 10 өлеше нигезендә башкарылган тикшеру нәтижәсендә "Дәүләт Вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәрене туры килүен контролльдә тоту турында" 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федеरаль закон, "Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм счетлары (кертемнәре) булуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны түю турында" 2013 елның 7 маенданы 79-ФЗ номерлы Федеरаль закон, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары органы житәкчесе (яисә) вазыйфаларын биләүче зат тарафыннан Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлары (кертемнәре) ачуны һәм булдыруны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил банкларында кыйммәтле әйберләр саклауны һәм (яисә) үтәмәүне контролльдә тоту фактлары ачыкланганда, Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның бурычын үтәве турында дәүләт контрактын үтәүче органының югары органы житәкчесе (яисә) тиешле вәкаләтләрне үтәве хакында мөрәжәгать итә.

3.9. "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә мәгълүмат урнаштыру турында белешмәләр тапшыру

1. "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дәгъвалаучы граждан муниципаль хезмәткәр һәркем файдалана алышлык мәгълүматны, шулай ук аларны идентификацияләу мөмкинлеген бирә торган күрсәткечләрне түбәндәгә мәгълүмат урнаштырган сайтларның адреслары һәм (яисә) сайтларның битләре турында белешмәләрне яллаучы вәкиленә түбәндәгеләр тапшыралар:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучы граждан - муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы өч календарь елда хезмәткә кергәндә;

2) муниципаль хезмәткәр - күрсәтелгән мәгълүматны тапшыру елыннан алдагы календарь ел өчен ел саен, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәү қысаларында һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны урнаштыру очракларыннан тыш.

2. Әлеге бүлекнең 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр муниципаль хезмәткә кергәндә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дәгъвалаучы гражданнар, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан - хисап елыннан соң килүче елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча тапшырыла. Әлеге бүлекнең 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән рәвештә тапшырыла.

3. Эшкә алучының вәкиле карары буенча, вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучылар һәм муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштырылган һәркем файдалана алышлык мәгълүматны эшкәртә, шулай ук әлеге бүлекнең 1 өлешендә каралган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылығын тикшерә.

4.Муниципаль хезмәткә көрү, аны узу һәм туктату тәртибе

4.1. Муниципаль хезмәткә кертем

1. Муниципаль хезмәткә Россия Федерациясе дәүләт телен белүче 18 яшькә житкән һәм гамәлдәге законнар һәм әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнгән тиешле квалификация таләпләренә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында муниципаль хезмәткә бәйле чикләүләр буларак күрсәтелгән шартлар булмаганды керергә хокуклы.

2. Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны үткәндә женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мәлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, инануларына, ижтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйле рәвештә нинди дә булса турыдан-туры яисә читләтеп чикләүләр яисә ёстенлекләр билгеләү рәхсәт ителми.

3. Муниципаль хезмәткә кергәндә граждан түбәндәгеләрне тапшыра:

1) муниципаль хезмәткә көрү һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турында үтенеч белән гариза;

2) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы билгеләгән рәвештә үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкетаны;

3) паспорт;

4) хезмәт кенәгесен, һәм (яисә) хезмәт эшчәнлеге турында законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләр, хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;

5) белем турында документ;

6) индивидуаль (шәхсиләштерелгән) исәпкә алу системасында теркәлүне раслың торган документ, моңа хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклар керми;

7) Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органында физик затны исәпкә кую турында таныклық;

8) хәрби исәпкә алу документлары - запаста торучы гражданнар һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен;

9) муниципаль хезмәткә керүгә каршы килә торган авыру булмау турында медицина учреждениесе бәяләмәсе;

10) муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы елда керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр.

11) әлеге Нигезләмәнең 3.9 бүлегендә каралган белешмәләр;

4. Муниципаль хезмәткә кергәндә граждан тарафыннан тапшырылган белешмәләр тикшерүгә дучар ителергә мөмкин.

5. Тикшерү барышында гражданның муниципаль хезмәткә керүенә комачаулаучы хәлләр ачыкланган очракта, курсәтелгән граждан муниципаль хезмәткә керүдән баш тарту сәбәпләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

6. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе, законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, хезмәт законнары нигезендә хезмәт шартнамәсе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү нәтижәсенә гамәлгә ашырыла.

7. Курсәтелгән вазыйфасы биләүгә конкурс нәтижәләре буенча район башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасына керешкән граждан контракт төзи. Контракт буенча вазыйфа биләү тәртибе һәм контракт буенча курсәтелгән вазыйфага билгеләнүче зат белән контрактны төзу һәм өзү тәртибе закон нигезендә билгеләнә. Контрактның типик рәвеше район башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасына контракт буенча билгеләнгән зат белән әлеге Нигезләмәнең 1 нче күшымтасы белән билгеләнгән.

8. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп кую турында яллаучы (эш бируч) вәкиленең боерыгы белән рәсмиләштерелә.

9. Муниципаль хезмәткә кергәндә хезмәт шартнамәсенең яклары яллаучы (эш бируч) һәм муниципаль хезмәткәр вәкиле була.

10. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткәргә хезмәт таныклыгы бирелә. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт таныклыгын бирү тәртибе һәм рәвеше Менделеевск муниципаль районаны башлыгы тарафыннан раслана.

4.2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс

1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгендә хезмәт шартнамәсе төзегендә конкурс башланырга мөмкин, аның барышында муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучыларның һөнәри дәрәҗәсе, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килүе бәяләнә.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәру тәртибе Менделеевск муниципаль районы Советы кабул итә торган муниципаль хокукий акт белән билгеләнә. Конкурсны уздыру тәртибе аның шартларын, аны уздыру датасы, вакыты һәм урыны турындагы белешмәләрне, шулай ук конкурс үткәру көненә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча хезмәт шартнамәсе проектын бастырып чыгаруны күздә тота.

3. Эшкә алучының вәкиле (эш бируч) хезмәт шартнамәсе төзи һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс нәтижәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан сайлап алынган кандидатларның берсен муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп куй.

4.3. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләу

1. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләу аның биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасына туры килүен билгеләү максатларында уздырыла. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләу өч елга бер мәртәбә уздырыла.

2. Түбәндәге муниципаль хезмәткәрләр аттестация үтәргә тиеш түгел:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын кимендә бер ел биләүчеләр;

2) 60 яшькә житкәннәр;

3) йөклөхатыннар;

4) йөклелек һәм бала табу буенча ялда яисә бала карау буенча өч яшькә житкәнче ялда булучылар. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне ялдан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк аттестацияләу мөмкин түгел;

5) вакытлы хезмәт шартнамәсе (контракты) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүчеләр.

3. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләу нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе муниципаль хезмәт вазыйфасында эшләүче муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәткәрләрне туры килүе яисә тиешенчә булмавы турында карар чыгарыла. Аттестация комиссиясе аерым муниципаль хезмәткәрләрне үз эшләрендә ирешкән уңышлары өчен бүләкләү турында, шул исәптән аларны вазыйфаларында арттыру турында, ә кирәклө очракта аттестацияләүче муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлеген яхшырту турында тәкъдимнәр бирергә мөмкин. Аттестация нәтижәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш бирү нәтижәләрен чыгарғаннан соң ук хәбәр ителә. Аттестация материаллары яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) тапшырыла.

4. Аттестация нәтижәләре буенча яллаучы вәкиле (эш бирүчे) аерым муниципаль хезмәткәрләрне эшендә ирешкән уңышлары өчен яисә муниципаль хезмәткәрне аның ризалыгы белән вазыйфасына тәшерү турында аттестацияләу көненнән бер айдан да артык булмаган вакытта бүләкләү турында карар кабул итә.

Аттестация нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе өстәмә һәнәри белем алу өчен аерым муниципаль хезмәткәрләрне жибәрү турында тәкъдимнәр бирергә мөмкин

5. Муниципаль хезмәткәр вазыйфасын тубәнәйтү белән яисә аның ризалыгы белән муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчерү мөмкин булмаган очракта, яллаучы (эш бирүче) вәкиле аттестация үткән көннән алып бер айдан да артык булмаган вакытта аны биләгән вазыйфасына аттестация нәтижәләре белән расланган квалификациясе житәрлек булмау сәбәпле, муниципаль хезмәттән эштән чыгарырга мөмкин. Күрсәтелгән срок узганнан соң муниципаль хезмәткәрне эштән азат итү яисә аны шушы аттестация нәтижәләре буенча вазыйфасында тубәнәйтү рәхсәт ителми.

6. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижәләренә суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

7. Менделеевск муниципаль районында муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләу турында нигезләмә әлеге Нигезләмәгә 2 нче күшүмтә нигезендә кабул ителә.

4.4. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе

1. Муниципаль хезмәткәрнең һәнәри хезмәт эшчәнлеге жирле үзидарә органы житәкчесе яисә муниципаль хокукий акт белән вәкаләтле башка вазыйфаи зат тарафыннан раслана торган вазыйфаи инструкция нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясенә тубәндәгеләр керә:

1) вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәклө һәнәри белем дәрәҗәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше, белем һәм күнекмәләр буенча эш стажына, шулай ук белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата - яллаучы (эш бирүче) вәкиленең муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасын биләү өчен белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә квалификация таләпләренә туры килү таләп ителүе турында карары булганда;

2) жирле үзидарә органы эшчәнлеген җайга сала торган акт, жирле үзидарә органының структур бүлекчәсенең бурычлары һәм функцияләре һәм анда биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасының функциональ үзенчәлекләре нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычлары, хокуклары һәм җаваплылығы;

3) муниципаль хезмәткәрнең идарә итү һәм башка каарларны мәстәкайль кабул итәргә хокуклы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлеге;

4) муниципаль хезмәткәрнең норматив хокукый актлар проектларын һәм (яисә) идарә итү һәм башка каарлар проектларын әзерләгәндә катнашырга хокуклы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлеге;

5) муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча каарлар әзерләү, карау, килештерү һәм кабул итү вакытлары һәм процедуralары;

6) шул ук жирле үзидарә органының муниципаль хезмәткәрләре, башка жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, гражданнар һәм оешмалар белән вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрнең хезмәт хезмәттәшлеге процедурасы.

3. Вазыйфаи инструкция нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә, аттестацияләүгә, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеген планлаштыруга конкурс уздырганда исәпкә алына.

4. Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи инструкцияне үтәү нәтижәләре муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә яисә муниципаль хезмәткәрне кадрлар резервына кертүгә конкурс уздырганда, аттестация уздырганда яисә муниципаль хезмәткәрне биләкләү барышында аның һөнәри хезмәт эшчәнлеген бәяләгәндә, исәпкә алына.

4.5. Муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт шартнамәсен өзү өчен нигезләр

1. Россия Федерациясе Хезмәт кодексында караган хезмәт шартнамәсен өзү өчен нигезләрдән тыш, муниципаль хезмәткәр белән хезмәт шартнамәсе шулай ук яллаучы (эш бирүче) вәкиле инициативасы буенча тубәндәге очракларда өзелергә мөмкин:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә ирешү;

2) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13, 14, 14.1 һәм 15 статьяларында билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәү;

3) дисквалификация рәвешендә административ жәза куллану.

4) муниципаль хезмәткәрләргә чит ил агенты статусы алу.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә житкән муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә булу срогоян озайту рәхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәтендә булу вакытын бер мәртәбә озайту бер елдан да артыграк булмаган вакытка рәхсәт ителә.

5. Эш вакыты һәм ял вакыты

5.1. Эш вакыты

Муниципаль хезмәткәрләрнең эш вакыты хезмәт законнары нигезендә җайга салына.

5.2. Муниципаль хезмәткәрнең ялы

1. Муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасын һәм акчалата эчтәлеген саклап, еллық отпуск бирелә, аның կүләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

2. Муниципаль хезмәткәрнең еллық түләүле ялы төп түләүле отпусттан һәм өстәмә түләүле отпусклардан тора.

3. Ел саен төп түләүле отпуск муниципаль хезмәткәргә 30 календарь көн дәвамлылығы белән бирелә.

4. Ел саен өстәмә түләүле отпушкилар муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән (10 календарь көннән дә артык булмаган дәвамлылығы) өчен, шулай ук федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган очракларда бирелә.

5. Нормалаштырылмаган хезмәт көне билгеләнгән муниципаль хезмәткәргә нормалаштырылмаган хезмәт көне дәвамлылығы өч календарь көнгә тигез еллык өстәмә түләүле отпуск бирелә.

5. Муниципаль хезмәткәрнең гаризасы буенча еллык түләүле отпуск өлешләр буенча бирелергә мөмкин, шул ук вакытта отпускның бер өлеше озынлығы 14 календарь көннән дә ким булмаска тиеш. Эшкә алучының (эш бируч) вәкиле белән килештереп, муниципаль хезмәткәргә отпускның бер өлеше башка дәвамлылыкта бирелергә мөмкин.

6. Муниципаль хезмәткәргә, аның язма гаризасы буенча, яллаучы вәкиленең (эш бирученең) каары белән, бер елдан да артык булмаган дәвамлылыкта акчалата түләү сакламыйча, отпуск бирелергә мөмкин.

7. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очракларда акчалата түләү сакланмыйча отпуск бирелә.

6. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәте өчен түләү. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр. Муниципаль хезмәт стажы

6.1. Муниципаль хезмәткәр хезмәте өчен түләү

1. Муниципаль хезмәткәрнең акчалата әчтәлеге биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә вазыйфаи окладтан, айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән тора.

2. Өстәмә түләүләргә түбәндәгеләр керә:

1) тиешле еллар эшләгән өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү;

2) муниципаль хезмәтнең маҳсус шартлары өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү;

3) аеруча мәһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгән өчен премияләр, аларны түләү тәртибе муниципаль орган бурычларын һәм функцияләрен тәэммин итүнө, вазыйфаи инструкцияне үтәүне исәпкә алып, яллаучы (эш бируч) вәкиле тарафыннан билгеләнә;

4) ай саен акчалата бүләкләү;

5) сыйныф чины өчен айлык өстәмәләр;

6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр түләнә торган түләү;

7) матди ярдәм.

3. Муниципаль хокукий актлар белән шулай ук түбәндәге өстәмә түләүләрне билгеләү дә каралырга мөмкин:

1) нормалаштырылмаган хезмәт көне шартларында эшләгән өчен муниципаль хезмәткәрләргә ай саен компенсация түләве;

2) тәп хезмәт бурычларына хокукий актларга һәм хокукий актлар проектларына хокукий экспертиза уздыру, хокукий актлар проектларын әзерләү һәм редакцияләү, юрист яисә югары юридик белеме булган башкаручы буларак аларны теркәү (юридик эш өчен өстәмә түләүләр) керә торган муниципаль хезмәткәрләргә ай саен түләнә торган түләү;

3) муниципаль хезмәткәрләргә фәннәр кандидатының профильле гыйльми дәрәҗәсе, фәннәр докторының гыйльми дәрәҗәсе өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү;

4) Татарстан Республикасы мактаулы исеме өчен муниципаль хезмәткәрләргә айлык өстәмә түләү.

4. Муниципаль хезмәткәргә дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләр белән эшләгән өчен Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очракларда, күләмнәрдә һәм тәртиптә вазыйфаи окладка айлык өстәмә түләү билгеләнә.

5. Жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәтенә түләү күләмен һәм шартларын мөстәкыйль билгели. Вазыйфаи окладның күләме, шулай ук айлык һәм башка ёстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә Менделеевск муниципаль районы Советы чыгара торган муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

6.2. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

1. Муниципаль хезмәткәргә тубәндәгеләр гарантияләнә:

1) вазыйфаи инструкция нигезендә аның вазыйфаи бурычларын үтәвен тәэмин итә торган эш шартлары;

2) үз вакытында һәм тулы күләмдә акчалата түләү алуга хокук;

3) эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылығын билгеләү, ял көннәрен һәм эш көне булмаган бәйрәм көннәрен бирү, шулай ук еллык түләүле отпускны тәэмин итә торган ял;

4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гайлә әгъзаларына медицина хезмәте күрсәтү, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыкканнан соң;

5) тиешле еллар әшләгән өчен һәм инвалидлыкка бәйле рәвештә пенсия белән тәэмин итү, шулай ук вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә вафат булган очракта муниципаль хезмәткәрнең гайлә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү;

6) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мәлкәтенә зыян китерү очрагына мәжбүри дәүләт иминләштерүе;

7) муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәт узу чорында авыруы яисә хезмәткә сәләтлелеген югалту очрагына яисә аны туктатканнан соң мәжбүри дәүләт социаль иминиятләштерүе, әмма ул вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә барлыкка килгән;

8) федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын көчләүдән, янаулардан һәм башка хокук булмаган гамәлләрдән яклау.

2. Жирле үзидарә органы бетерелүгә йә жирле үзидарә органы хезмәткәрләре штаты кыскаруга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт шартнамәсе өзелгәндә, муниципаль хезмәткәргә оешма бетерелүгә йә оешма хезмәткәрләре штаты кыскартылууга бәйле рәвештә эштән азат ителгән очракта, хезмәткәрләр өчен хезмәт законнарында билгеләнгән гарантияләр бирелә.

3. Татарстан Республикасы законнары һәм Менделеевск муниципаль районы Уставы белән муниципаль хезмәткәрләргә ёстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

6.3. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү

1. Жирле үзидарә органнарында, Татарстан Республикасында муниципаль органнарда муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләр "Муниципаль хезмәт турында" Татарстан Республикасы кодексы нигезендә тиешле еллар әшләгән өчен пенсиягә хокуклы 25.06.2013 N 50-ТРЗ.

6.4. Муниципаль хезмәт стажы

1. Тиешле еллар әшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына (гомуми дәвамлылығына) дайми нигездә (штатта) әшләү чорлары кертелә:

1) муниципаль хезмәт вазыйфалары (муниципаль хезмәт вазыйфалары). Шул ук вакытта 2006 елның 1 гыйнварыннан муниципаль хезмәт стажына Татарстан Республикасында жирле үзидарә органнарында Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган вазыйфаларда әшләү чорлары, ә аны

раслаганчы - Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры тарафыннан эшләү чорлары кертелә;

2) муниципаль вазыйфаларда;

3) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфаларында һәм Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларында;

4) Россия Федерациясе дәүләт Вазыйфаларында, федераль дәүләт граждан хезмәте Вазыйфаларында, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт граждан хезмәте Вазыйфаларында һәм Вазыйфаларында, СССР дәүләт органнарында, союздаш һәм автономияле республикаларда, крайларда, өлкәләрдә, автоном өлкәләрдә һәм автоном округларда, район, шәһәр, район шәһәрләрендә, шәһәр һәм авыл советларында, халық депутатларының поселок һәм авыл советларында, шул исәптән сайлап куелган, даими нигездә, күрсәтелгән вазыйфаларда эшләү (хезмәт) вакыты тиешле еллар эшләгән өчен пенсия алу хокукуын бирә торган федераль дәүләт граждан хезмәте стажын исәпләгендә исәпкә алынса, федераль законнар нигезендә;

5) хәрби хезмәт узган, эчке эшләр органнарында, Дәүләт янгынга каршы хезмәтендә, жинаять-үтәтү учреждениеләрендә һәм органнарында хезмәт узган затларга тиешле елларны эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә тиешле еллар эшләгән чорда Россия Федерациясе законнары нигезендә хезмәт узу (хәрби вазыйфалар) санаала;

6) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә раслана торган вазыйфалар исемлеге нигезендә билгеләнә торган наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр әйләнешен тикшереп тору буенча федераль салым полициясе органнары һәм органнар хезмәткәрләре Вазыйфаларын;

7) федераль закон нигезендә билгеләнә торган Россия Федерациясе таможня органнары хезмәткәрләре вазыйфаларында;

8) федераль закон нигезендә билгеләнә торган прокурор хезмәткәрләре вазыйфаларында;

9) федераль закон нигезендә дәүләт органында яисә жирле үзидарә органында төзелгән беренчел профсоюз оешмасы органына сайланган (буленгән) һәнәр берлекләре хезмәткәрләре били торган вазыйфаларны да кертеп, һәнәр берлекләре органнарына сайлау (биру) нәтиҗәсендә дәүләт органнарында яисә жирле үзидарә органнарында вазыйфаларыннан азат ителә торган профсоюз органнарында;

10) житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр, сайланулы вазыйфалар:

а) КПССның үзәк, республика, өлкә һәм район (шәһәр) органнарында, шулай ук 1991 елның 6 ноябренә кадәр район комитетларында, оешмаларында;

б) республика һәм жирле профсоюз органнары аппаратларында 1990 елның 26 октябренә кадәр кертеп;

11) Россия Федерациясе Пенсия фондының Татарстан Республикасы буенча бүлеге, Россия Федерациясе Пенсия фонды идарәләре житәкчеләре, белгечләре Вазыйфаларында 2001 елның 1 гыйнварыннан 2013 елның 31 мартана кадәр шул көнне кертеп.

2. Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте Вазыйфаларын, Татарстан Республикасы (Татарстан АССР) дәүләт органнарында башка дәүләт Вазыйфаларын биләү чоры түбәндәге тәртиптә муниципаль хезмәт стажына кертелә:

1) Татарстан Республикасы дәүләт Вазыйфаларында һәм дәүләт хезмәте Вазыйфаларында Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлегендә һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары реестрында караптан эш (хезмәт) чорлары, шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары реестрына кертелмәгән дәүләт органнарындагы вазыйфаларда күрсәтелгән Реестр расланганнан соң, алга таба әлеге вазыйфалар дәүләт хезмәте вазыйфаларының тиешле исемлегенә кертелгән очракларда;

2) Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларының Жыелма исемлеген һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары реестрын Татарстан Республикасы дәүләт хезмәткәрләренең дәүләт вазыйфалары реестрында каралган вазыйфаларда, шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт хезмәткәрләренең дәүләт вазыйфалары реестрында каралмаган урыннарда, әлеге вазыйфаларны алга таба дәүләт вазыйфалары яисә дәүләт хезмәте вазыйфалары исемлегенә керткән очракларда, 1995 елның 26 маендағы әш (хезмәт) чорлары;

3) 1995 елның 26 маена қадәр житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр, сайланулы вазыйфаларны биләу чорлары:

а) Татарстан Республикасы Президентты Аппараты;

б) Татарстан Республикасы Дәүләт Советы һәм аның Аппараты, Татарстан Республикасы Дәүләт (парламент) контроль комитеты һәм аның аппараты;

в) Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты һәм аның Аппараты;

г) Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты каршындағы Татарстан Республикасы министрлықтары, дәүләт комитетлары, дәүләт идарәсeneң башка органнары, дәүләт идарәсе органнарында (идарә органнарында);

д) Татарстан Республикасы вәкиллекләре;

е) дәүләт хакимиятенең һәм идарәнең жирле органнары (халық депутатларының шәһәр, районнарның шәһәрләрдәге советлары, районнар, республика әһәмиятendәге шәһәрләр, шәһәрләрдәге районнар администрацияләре) һәм аларның аппаратлары;

ж) Татарстан Республикасы Конституция күзәтчелеге комитеты;

з) Татарстан Республикасы халық депутатларын сайлау буенча Үзәк сайлау комиссиясе;

4) житәкчеләр, белгечләр, хезмәткәрләр, сайланулы вазыйфаларны биләу чорлары:

а) Татарстан Республикасы Югары Советында (Татарстан АССР Югары Советында) һәм Татарстан АССР Югары Советы Президиумында, халық депутатларының шәһәрләрдәге район, шәһәр, район, шәһәр, авыл Советларында һәм аларның аппаратларында;

б) Татарстан АССР Министрлар Советы (Татарстан АССР Министрлар Кабинеты) һәм аның аппараты, халық депутатларының шәһәрләрдәге район, шәһәр, район Советларының башкарма комитетлары, поселок һәм авыл советлары;

в) Татарстан АССР Министрлар Советының дәүләт идарәсе органнарында, Татарстан АССР Министрлар Советы каршындағы дәүләт идарәсе органнарында, Татарстан АССР министрлықтарында һәм ведомстволарында Татарстан Республикасы Президенты билгеләгән исемлек буенча.

3. Муниципаль хезмәт стажына муниципаль хезмәт түрүнда Татарстан Республикасы кодексы нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә һәнәри белем алу вакыты, шулай ук федераль законнар нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәт вазыйфасын саклап калган башка чорлар кертелә.

Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәт стажы дәүләт граждан хезмәткәре стажына тигезләнә. Муниципаль хезмәт вазыйфаларында әшләу вакыты дәүләт граждан хезмәте стажына кертелә, ул тиешле еллар әшләгән өчен хезмәт хакына айлық өстәмә түләүле түләүле отпускның дәвамлылығын билгеләу, тиешле еллар әшләгән өчен еллық өстәмә түләүле отпускның дәвамлылығын һәм дәүләт граждан хезмәте өчен бүләкләу күләмен билгеләу өчен исәпләнә.

6.5. Муниципаль хезмәт стажын исәпләу һәм билгеләу тәртибе

1. Муниципаль хезмәт стажын исәпләу, гражданнарның чакырылыш буенча хәрби хезмәттә булу вакытыннан тыш, календарь тәртиптә башкарыла, ул хәрби хезмәтнен ике

эш көнендә бер көне исәбеннән исәпләнә. Муниципаль хезмәт стажын санаганда хезмәт (эш) чорлары бергә күшyла.

2. Муниципаль хезмәт стажын раслый торган төп документ билгеләнгән үрнәктәге хезмәт китабы булып тора.

3. Муниципаль хезмәт стажын санаганда исәпкә алына торган хезмәт кенәгәсендәге язмалар хезмәт кенәгәсенә кертү көненә гамәлдә булган хезмәт законнары нигезендә рәсмиләштерелергә тиеш. Хезмәт кенәгәсендә муниципаль хезмәт стажына кертелә торган хезмәт (эш) чорларын раслау өчен нигез була торган дөрес булмаган яисә төгәл булмаган белешмәләр булган очракларда хезмәт кенәгәсенә федераль законнарда каралган тәртиптә үзгәрешләр кертелә.

Хезмәт кенәгәсендә муниципаль хезмәт стажын раслый торган язмалар булмаган очракларда, әлеге стаж, әлеге стажга кертелә торган вазыйфаларда хезмәт (эш) чорын раслый торган вазыйфаларда билгеләп кую һәм аларны вазыйфасыннан азат иту турындагы документларның күчермәләрен күшyип, тапшырылган белешмәләр нигезендә раслана.

4. Хәрби хезмәт узу чоры, аңа тиңләштерелгән башка хезмәт, шулай ук салым полициясенең федераль органнары, таможня органнары хезмәткәрләренең хезмәт үтү чорлары хәрби билетлар, хәрби комиссариатлар, хәрби бүлекчәләр, архив учреждениеләре белешмәләре, хезмәт кенәгәсендәге язулар, хезмәт исемлекләре белән расланырга мөмкин.

5. Әлеге Кодексның 29 статьясында каралган вазыйфаларда хезмәт (эш) чорларын раслау өчен кирәклө очракларда хокукий актларның күчермәләре йә вазыйфаларына билгеләп кую яисә вазыйфасыннан азат иту турында алардан өзөмтәләр тапшырылырга мөмкин.

6. Тиешле еллар эшләгән өчен вазыйфаи окладка ай саен өстәмәләр билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажы, тиешле еллар эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның дәвамлылыгын билгеләү, хезмәттә югары казанышлар өчен бүләкләү құләмен билгеләү өчен жирле үзидарә органы акты белән билгеләнә, анда муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләп тора, муниципаль хезмәт стажын билгеләү буенча комиссия карапы нигезендә. Күрсәтелгән комиссия жирле үзидарә органының хокукий акты тарафыннан төзелә.

Муниципаль хезмәт стажын билгеләү комиссиясе турында нигезләмә жирле үзидарә органы тарафыннан раслана.

7. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажы муниципаль хезмәткәрнең тиешле елларны эшләгән өчен пенсия билгеләү буенча вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән тәртиптә тапшырылган муниципаль хезмәт стажын раслый торган документлар нигезендә әлеге Нигезләмә нигезендә муниципаль хезмәткәрнең гаризасы буенча билгеләнә.

7. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү, муниципаль хезмәткәрнең дисциплинар жаваплылығы

7.1. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

1. Муниципаль хезмәткәрләргә үз вазыйфаи бурыйчларын намуслы һәм нәтижәле үтәгән, намуслы хезмәт иткән, аеруча мәһим биремнәрне үтәгән һәм аңа карата булган қыенлыklар өчен тубәндәгә бүләкләү төрлөре кулланыла ала:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер мәртәбә акчалата бүләкләү;
- 3) қыйммәтле бүләк белән бүләкләү;
- 4) жирле үзидарә органнары билгеләгән мактау грамотасы яисә бүләкләрнең башка төрлөре белән бүләкләү;

5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлек уставында һәм башка муниципаль хокукий актларда билгеләнгән бүләкләүнең бүтән төрләре.

2. Бүләкләүләр жирле үзидарә органы житәкчесе, структур бүлекчә житәкчесе инициативасы буенча яисә муниципаль хезмәткәрнең турыдан-туры житәкчесе тәкъдиме буенча кулланыла.

3. Бүләкләүләр жирле үзидарә органнары житәкчеләре, структур бүлекчәләр житәкчеләре актлары белән рәсмиләштерелә, аларда қызықсындыруның нигезләре һәм төре күрсәтелә.

7.2. Муниципаль хезмәткәрнең дисциплина җаваплылығы

1. Дисциплинар гамәл қылган өчен - муниципаль хезмәткәрләргә аның өстенә йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән өчен - яллаучы (эш бирүче) вәкиле тубәндәге дисциплинар түләтүләрне кулланырга хокуклы:

- 1) кисәтү;
- 2) шелтә;
- 3) муниципаль хезмәттән тиешле нигезләрдә эштән азат иту.

2. Дисциплинар гаеп қылуни рәхсәт иткән муниципаль хезмәткәр вакытлыча (әмма кимендә бер айга), аның дисциплинар җаваплылығы турындагы мәсьәләне хәл итүгә кадәр, акчалата карап торуны саклап калу белән вазыйфаи бурычларын үтәудән читләштерелергә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаи бурычларын үтәудән читләштерү бу очракта муниципаль хокукий акт белән башкарыла.

3. дисциплинар түләтүләрне куллану һәм бетерү тәртибе, әлеге Федераль законда каралган очраклардан тыш, хезмәт законнары белән билгеләнә.

7.3. Ришвәтчелеккә каршы тору максатларында билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу турындагы таләпләрне үтәмәгән һәм бурычларны үтәмәгән өчен түләтүләр

1. Муниципаль хезмәткәрләргә чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яисә җайга салу турындагы таләпләрне үтәмәгән һәм “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында” гы Федераль закон, “Коррупциягә каршы тору турында” Федераль закон һәм башка федераль законнар белән коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен әлеге Кодексның 32 статьясында каралган түләтүләр җайга салына.

2. Муниципаль хезмәткәр әлеге Нигезләмәнен 3.6, 3.8 һәм 7.2 бүлекләрендә каралган хокук бозулар қылган очракларда ышанычны югалтуга бәйле рәвештә муниципаль хезмәттән эштән чыгарылырга тиеш.

3. Әлеге Нигезләмәнен 3.6, 3.8 һәм 7.2 бүлекләрендә каралган түләтүләр яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан тубәндәгеләр нигезендә кулланыла:

1) коррупциячел һәм коррупциячел хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчесе докладында, анда аны башкаруның факттагы шартлары бәян ителә һәм муниципаль хезмәткәргә аның ризалыгы белән генә һәм коррупциячел хокук бозуны қылу фактын тану шарты белән (ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат иту рәвешендейге хокук бозулардан тыш) муниципаль хезмәткәрнең язмача анлатмасында;

2) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм тикшерү нәтижәләре турындагы доклад комиссиягә юлланган очракта мәнфәгатьләр конфликттын җайга салу комиссиясе тәкъдимнәрен;

3) муниципаль хезмәткәрнең анлатмалары;

4) башка материаллар.

4. Хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү үткөрү өчен түбәндәгеләр язмача рәвештә тапшырылган житәрлек мәгълүмат нигез була:

1) хокук саклау органнары, башка дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм аларның вазыйфаи затлары;

2) сәяси партияләрнең региональ яисә жирле бүлекчәләре, шулай ук закон нигезендә сәяси партияләр булмаган региональ ижтимагый берләшмәләр тарафыннан теркәлгән;

3) тиешле муниципаль берәмлектә төзелгән ижтимагый совет;

4) массакүләм мәгълүмат чарапары тарафыннан.

5. Аноним хәбәрләр хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү үткөрү өчен нигез була алмый.

6. Тикшерү үткәрелгәнче, хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе муниципаль хезмәткәрдән язма рәвештә аңлатма таләп итәргә тиеш. Әгәр ике әш көне узганнын соң муниципаль хезмәткәрләргә әлеге аңлатма күрсәтелмәгән булса, тиешле акт төзелә. Муниципаль хезмәткәрнең аңлатмасын тапшырмавы тикшерү үткөрү өчен киртә булып тормый.

7. Әлеге Нигезләмәнең 3.6 бүлегенең 5 яисә 7 пунктында каралган хокук бозу башкарылган очракта, тикшерү нәтижәләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтин жайга салу буенча комиссиягә хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тапшырыла, ул яллаучы вәкиленә (әш бирүчегә) дисциплинар жәзаны куллану буенча тәкъдимнәр әзерли.

Муниципаль хезмәткәрләргә тикшерү нәтижәләре турында доклад башка хокук бозган очракта, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар яллаучы вәкиленә (әш бирүчегә) хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тапшырыла.

8. Әлеге Нигезләмәнең 3.6, 3.8 һәм 7.2 бүлекләрендә каралган җаваплар кулланганда, муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел хокук бозу характеры, аларның авырлығы, кылынган шартлары, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләрне һәм тыюларны үтәве, мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләр һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәве исәпкә алына.

9. Әлеге Нигезләмәнең 3.6, 3.8 һәм 7.2 бүлекләрендә каралган түләтүләр муниципаль хезмәткәрләргә коррупциячел хокук бозуның башкарылуы турында мәгълүмат көргөн көннән алып алты айдан да соңга калмычка кулланыла, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча хезмәткә яраксызлығы чорларын, аларның отпусткта булуы чорларын исәпкә алмыйчы һәм коррупциячел хокук бозу башкарылган көннән соң өч елдан да соңга калмычка кулланыла. Күрсәтелгән срокларга жинаять эше буенча житештерү вакыты кертелми.

10. Коррупция хокук бозу кылган очракта муниципаль хезмәткәргә карата жәза куллану турындагы актта түләтүне куллану өчен нигез буларак "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль законның 27.1 статьясындагы 1 яисә 2 өлеше күрсәтелә.

11. Нигезләре бозылган хокук һәм норматив хокукий актларны күрсәтеп, муниципаль хезмәткәргә карата хокук бозу һәм норматив хокукий актлар куллану турындагы акт күчермәсе яисә муниципаль хезмәткәргә карата мондый түләтүне кулланудан баш тарту турында, мотивлар күрсәтеп, муниципаль хезмәткәргә тиешле акт басылып чыккан көннән алып өч әш көне эчендә расписка астында тапшырыла. Әгәр муниципаль хезмәткәр күрсәтелгән расписка бирүдән баш тартса, тиешле акт төзелә.

12. Түләу өчен муниципаль хезмәткәрләргә федераль закон нигезендә шикаять бирелергә мөмкин.

13. Өгөр муниципаль хезмәткәр түләтелгән көннән алып бер ел дәвамында әлеге Нигезләмәнең 7.2 бүлегенең 1 өлешенең 1 яисә 2 пунктында каралган дисциплинар түләтүгө дучар булмаса, ул түләтмәгән дип санала.

14. Эшкә алучының вәкиле (эш би्रүче) муниципаль хезмәткәрдән әлеге Нигезләмәнең 7.2 бүлегенең 1 өлешенең 1 яисә 2 пунктында каралган дисциплинар түләтүне үз инициативасы белән дисциплинар түләтү кулланылган көннән алып муниципаль хезмәткәрнең язма гаризасы буенча яисә аның турыйдан-туры житәкчесенең үтенечнамәсе буенча бер ел тәмамланганчыга кадәр төшерергә хокуклы.

8. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше

8.1. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше

Муниципаль берәмлектә кадрлар эше үз эченә ала:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләу өчен кадрлар составы булдыру;

2) муниципаль хезмәт турында законнар нигезләмәләрен гамәлгә ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм әлеге тәкъдимнәрне яллаучы вәкиленә (эш биրүчегә) керту;

3) муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга, хезмәт шартнамәсе (контракты) төзүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп куюга, муниципаль хезмәт вазыйфасында биләгән вазыйфасыннан азат итүгә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә һәм аны пенсиягә чыгуга бәйле муниципаль хокукий актлар проектларын әзерләүнә оештыруга һәм тиешле документларны рәсмиләштерүгә;

4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алып бару (булган очракта), муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәтне узу чорында хезмәт эшчәнлеге турында белешмәләр формалаштыру һәм күрсәтелгән белешмәләрне мәжбүри пенсия иминияте системасында индивидуаль (шәхсиләштерелгән) исәпкә алу турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе Пенсия фондының мәгълүмат ресурсларында саклау өчен тапшыру;

5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару;

6) муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;

7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныклыкларын рәсмиләштерү һәм бири;

8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервына кертүгә конкурс үткәру;

9) муниципаль хезмәткәрләргә атtestация үткәру;

10) кадрлар резервы белән эшләүнә оештыру һәм аннан нәтиҗәле файдалану;

11) муниципаль хезмәткә кергәндә граждан тарафыннан тапшырыла торган шәхси белешмәләрнең һәм башка белешмәләрнең дөреслеген тикшерүнә оештыру, шулай ук дәүләт серен тәшкил иткән белешмәләргә билгеләнгән рәвешкә рәхсәт кәгазен рәсмиләштерү;

12) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, мәлкәтә һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне тикшерүнә оештыру;

13) муниципаль хезмәтнең хокукий һәм башка мәсьәләләре буенча муниципаль хезмәткәрләргә консультацияләр бири;

14) хезмәт законнарында һәм әлеге Законда билгеләнә торган кадрлар эшенең башка мәсьәләләрен хәл итү.

8.2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси мәгълүматлары

1. Муниципаль хезмәткәрнең персональ курсәткечләре - муниципаль хезмәткәрнең биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча бурчларын үтәүгә һәм конкрет муниципаль хезмәткәргә кагылышлы рәвештә яллаучы (эш бируч) вәкиленә (эш биручегә) кирәклө мәгълумат.

2. Муниципаль хезмәткәрнең персональ курсәткечләре хезмәт законнары нигезендә эшкәртелергә (алу, саклау, катнаштыру, тапшыру һәм башка төрле куллану) тиеш.

8.3. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару тәртибе

1. Муниципаль хезмәткәргә шәхси эш алына, аңа муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга һәм муниципаль хезмәттән азат итүгә бәйле документлар күшүп бирелә.

2. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше 10 ел дәвамында саклана. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәттән чыгарганда аның шәхси эше жирле үзидарә органы архивында, муниципаль берәмлекнең соңғы муниципаль хезмәт урыны буенча сайлау комиссиясендә саклана.

3. Муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе бетерелгәндә, аның шәхси эше жирле үзидарә органына, жирле үзидарәнен бетерелгән органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе функцияләрен тапшырган муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә яисә аларның хокук варисларына тапшырыла.

4. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару дәүләт граждан хезмәткәренең шәхси эшен алып бару өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

8.4. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестры

1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәткәрләр реестры алып барыла.

2. Муниципаль хезмәттән азат ителгән муниципаль хезмәткәр эштән азат ителгән көнгә муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан тәшереп калдырыла.

3. Муниципаль хезмәткәр вафат булган йә муниципаль хезмәткәр хәбәрсез югалган дип танылган яисә аны закон көченә кергән суд карары белән үлгән дип иғълан ителгән очракта, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләр реестрыннан вафат булган (һәлак булган) көннең иртәгесенән яисә суд карары законлы көченә кергән көннең иртәгесенән тәшереп калдырыла.

4. Муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару тәртибе муниципаль хокукый акт белән раслана.

8.5. Муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруның өстенлекле юнәлешләре

Муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруның өстенлекле юнәлешләре тубәндәгеләр:

1) һәнәри сыйфатларын һәм компетентлыгын исәпкә алып, муниципаль хезмәт вазыйфасына югары квалификацияле белгечләр билгеләү;

2) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәте буенча алга баруга ярдәм итү;

3) муниципаль хезмәт өчен кадрлар өзөрләү һәм муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә һәнәри белем бируга;

4) кадрлар резервын булдыру һәм аны нәтижәле файдалану;

5) атtestация үткәру юлы белән муниципаль хезмәткәрләрнең эш нәтижәләрен бәяләү;

6) гражданнар муниципаль хезмәткә көргөндө һәм кадрлар белән эшләгендә кадрлар сайлауның заманча технологияләрен куллану.

8.6. Муниципаль хезмәттә кадрлар резервы

Муниципаль берәмлекләрдә муниципаль хокукий актлар нигезендә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләү өчен кадрлар резервы төзелергә мөмкин.

9. Муниципаль хезмәтне финанслау һәм аны үстерү программы

9.1. Муниципаль хезмәтне финанслау

Муниципаль хезмәтне финанслау, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәте өчен түләүгә чыгымнары, пенсия белән тәэммин итүне, федераль законда башкасы билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган гарантияләрне тәэммин итүгә бәйле башка чыгымнары да көртеп, жирле бюджетлар акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

9.2. Муниципаль хезмәтне үстерү программалары

1. Муниципаль хезмәтне үстерү муниципаль хезмәтне үстерүненең муниципаль программалары һәм Татарстан Республикасы муниципаль хезмәтен үстерү программалары белән тәэммин ителә, алар тиешенчә жирле бюджетлар һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән финанслана.

2. Жирле үзидарә органнары һәм муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлегенең нәтижәлелеген арттыру максатларында жирле үзидарәненең аерым органнарында экспериментлар үткәрелергә мөмкин. Әлеге бүлекнен 1 өлешендә күрсәтелгән муниципаль хезмәтне үстерү программаларын гамәлгә ашыру барышында экспериментлар үткәру тәртибе, шартлары һәм сроклары Татарстан Республикасының норматив хокукий актлары һәм муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасына билгеләнүче зат белән типик килешү

"Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" Федераль закон, "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" Федераль закон, "Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында" 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, "Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт турында" Татарстан Республикасы Законы һәм Менделеевск муниципаль районы Уставы (алга таба - устав) нигезендә эш итүче муниципаль берәмлек башлыгы, бер яктан, һәм башкарма комитет житәкчесе вазыйфасына билгеләнүче зат, икенче яктан, түбәндәгеләр турында чын контракт төзеделәр.

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге контракт башкарма комитет житәкчесе һәм жирле үзидарә органнары арасында хезмәт мәнәсәбәтләрен һәм башка мәнәсәбәтләрне җайга сала, законнар һәм устав нигезендә әлеге контракт якларының хокукларын һәм бурычларын билгели.

1.2. Башкарма комитет житәкчесе кануннарда, уставта һәм әлеге контрактта билгеләнгән шартларда әлеге контрактның гамәлдә булу чорына Башкарма комитет житәкчелеге тарафыннан үз өстенә йөкләмә ала.

2. Контрактның төп шартлары

2.1. Башкарма комитет житәкчесе конкурс нәтижәләре буенча Менделеевск муниципаль районы Советы вазыйфасына билгеләнә.

2.2. Башкарма комитет житәкчесе муниципаль хезмәткәр булып тора һәм башкарма комитетны житәкли.

2.3. Башкарма комитет житәкчесе үз эшчәнлегендә Менделеевск муниципаль районы Советы һәм башлыгының роле һәм хисап tota.

2.4. Әлеге контракт буенча эш Башкарма комитет житәкчесе өчен төп юнәлеш булып тора.

3. Башкарма комитет житәкчесенең хокуклары һәм бурычлары жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итүгә кагылышлы өлешендә

3.1. Башкарма комитет житәкчесенең хокуклары һәм бурычлары законнар, устав, башка муниципаль хокукий актлар һәм әлеге контракт белән билгеләнә.

3.2. Башкарма комитет житәкчесе

3.2.1. Башкарма комитет эшчәнлегенә бердәм башлангыч принципларында житәкчелек итә һәм үз компетенциясенә керә торган вәкаләтләрне Менделеевск муниципаль районы Советы һәм башлыгы каршында үтәгән өчен шәхси жаваплылык tota;

3.2.2. Башкарма комитетны Менделеевск муниципаль районы Советы, башлыгы, жирле үзидарәненең башка органнары һәм башка муниципаль берәмлекләр, дәүләт хакимияте органнары, гражданнар һәм оешмалар белән мәнәсәбәтләрдә тәкъдим итә;

3.2.3. Менделеевск муниципаль районы Советы каравына муниципаль берәмлекнен комплекслы социаль-икътисадый үсеше планнары һәм программалары проектларын һәм аларның үтәлеше турындагы хисапларны тәкъдим итә;

3.2.4. Менделеевск муниципаль районы Советы раславына Башкарма комитет структурасы проектын, башкарма комитет хезмәткәрләренең иң чик санын һәм аларның хезмәт өчен түләү фондын кертә, хезмәткәрләренең иң чик саны һәм хезмәткә түләү фонды белән билгеләнгән структура нигезендә башкарма комитетның штат расписаниесен раслый;

3.2.5. Башлык белән килештереп билгеләп куя һәм Башкарма комитет житәкчесе урынбасарларын, башкарма комитет органнары житәкчеләрен вазыйфаларыннан азат итә, үз урынбасарлары арасында вазыйфаларны бүлешә, муниципаль хезмәткәрләрне һәм башкарма комитетның башка хезмәткәрләрен вазыйфасыннан азат итә, аларның эшчәнлеген тикшереп тора, аларга карата бүләкләү һәм дисциплинар җаваплылык чараларын куллана;

3.2.6. расланган бюджет нигезендә муниципаль берәмлек акчалары белән эш итә, банк учреждениеләрендә муниципаль берәмлекнең бюджет һәм башка счетларын ача һәм яба;

3.2.7. елга бер тапкырдан да ким булмаган вакытта яисә Менделеевск муниципаль районы башлыгы, Советы таләбе буенча үзләренең эшчәнлеге һәм башкарма комитет эшчәнлеге турында хисаплар тапшыра;

3.2.8. Башкарма комитет эшчәнлеге турында халыкка дайми рәвештә хәбәр итә, башкарма комитет хезмәткәрләре тарафыннан гражданнарны кабул итүне оештыра, айга кимендә бер тапкыр гражданнарны шәхси кабул итүне гамәлгә ашыра, гражданнарның тәкъдимнәрен, гаризаларын һәм шикаятьләрен карый, алар буенча караплар кабул итә;

3.2.9. Дәүләт һәм башка органнарда муниципаль берәмлекнен мәнфәгатьләрен тәэмин итү һәм яклау чараларын күрә, башкарма комитет исеменнән судка гариза бирә, ышанычнамәләр тапшыра;

3.2.10. Менделеевск муниципаль районы Советы караплары һәм әлеге контракт нигезендә законнар, устав, башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

3.3. Башкарма комитет житәкчесе муниципаль берәмлек исеменнән мәлкәти һәм башка хокуклар һәм бурычлар алырга һәм гамәлгә ашырырга, судта ышанычнамәсез чыгыш ясарга хокуклы.

3.4. Башкарма комитет житәкчесе җирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча башкарма комитет компетенциясенә кертелгән хокукий актлар, шулай ук башкарма комитет эшен оештыру мәсьәләләре буенча хокукий актлар чыгара.

3.5. Башкарма комитет житәкчесе түбәндәгеләргә бурычлы:

3.5.1. Россия Федерациясе Конституциясен, Татарстан Республикасы Конституциясен, федераль законнарны һәм законнарны, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актларын, Менделеевск муниципаль районы Уставын һәм башка муниципаль хокукий актларны үтәргә, Менделеевск муниципаль районы Советы һәм Башлыгы карапларын үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэмин итәргә;

3.5.2. гражданнарның һәм оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәэмин итәргә;

3.5.3. Менделеевск муниципаль районы башлыгы, Советы, җирле үзидарәнен башка органнары белән законнарда, Менделеевск муниципаль районы уставында, башка муниципаль хокукий актларда һәм әлеге контрактта билгеләнгән тәртиптә һәм рәвешләрдә үзара хезмәттәшлекне гамәлгә ашырырга;

3.5.4. Үз вазыйфаи бурычларын намус белән башкарырга;

3.5.5. үз хезмәт бурычларын үтәү өчен кирәклө квалификация дәрәжәсен саклап калырга;

3.5.6.дәүләт серен һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләрне, шулай ук үз вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә аңа мәгълүм булган белешмәләрне, шул исәптән гражданнарның шәхси тормышына һәм

сәламәтлегенә қагылышлы яисә аларның намусына һәм аbruена қагылышлы белешмәләрне фаш итмәскә;

3.5.7. кануннар нигезендә муниципаль хезмәт белән бәйле чикләуләрне үтәргә;

3.5.8. ел саен Главага салым салу объектлары булып торучы милек хокуқындагы көрөнүштөрдөн һәм мәлкәттөн турсында белешмәләр тапшырырга;

3.5.9. Дәүләт һәм муниципаль милекне, шул исәптән аңа вәкаләтләрне башкару өчен бирелгән милекне сакларга.

3.6. Башкарма комитет житәкчесе үз вәкаләтләрен башкарғанда мәнфәгатьләр конфликтты килеп чыгу очрактарын булдырмаска тиеш.

Мәнфәгатьләр конфликтты дигәндә, башкарма комитет житәкчесенең шәхси кызықсынуы аның вазифаи бурычларын объектив үтәвенә йогынты ясый яисә йогынты ясый ала торган һәм шул ук вакытта башкарма комитет житәкчесенең шәхси кызықсынуы һәм гражданнарның, оешмаларның, оешмаларның, оешмаларның, Россия Федерациясенең, Татарстанның, Менделеевск муниципаль районның законлы мәнфәгатьләре арасында каршылыклар килеп чыгарга яисә килеп чыгарга мөмкин булган, бу очракта гражданнарның, оешмаларның, жәмғияттән, Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының, муниципаль берәмлекнең законлы мәнфәгатьләренә зиян китерергә сәләтле.

Башкарма комитет житәкчесенең вазифаи бурычларын объектив үтәүгә йогынты ясиый яки йогынты ясый ала торган шәхси кызықсынуы дигәндә, вазифаи бурычларын үтәгәндә, башкарма комитет житәкчесе акчалата яки натураль формада көрөнүштөрдө (нигезсез баю) алу мөмкинлеге, турыдан-туры башкарма комитет житәкчесе, аның гаилә әгъзалары һәм аның белән туганды яки үзлектә булган башка затлар (ата-аналар, хатын-кызлар, балалар, бертуғаннар, апалар, апалар, ата-аналар һәм балалар), шулай ук башкарма комитет житәкчесе финанс яки башка йөкләмәләр белән бәйле гражданнар яки оешмалар өчен көрөнүштөрдө алу мөмкинлеге аңлашыла.

Башкарма комитет житәкчесенең мәнфәгатьләр конфликтине китерә торган яисә китерергә мөмкин шәхси кызықсынуы барлыкка килгән очракта, башкарма комитет житәкчесе бу хакта Башлыкка язма рәвештә хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау буенча چаралар күрергә тиеш.

3.7. Башкарма комитет житәкчесе законнар, Менделеевск муниципаль районны Уставы, башка муниципаль хокукий актлар, әлеге контракт белән билгеләнгән башка бурычларны үтәргә тиеш.

3.8. Башкарма комитет житәкчесе үз вәкаләтләрен башкарғанда муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрендә эш итәргә, үз хокукларын гамәлгә ашырырга һәм үз вазифаларын намус белән һәм ақыллы башкарырга тиеш.

4. Башкарма комитет житәкчесенең җирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга қагылышлы өлешендә хокуклары һәм бурычлары

4.1. Жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен башкарғанда башкарма комитет житәкчесе түбәндәгеләргә хокуклы:

4.1.1. Федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән нигезләмәләрне, шулай ук башкарма хакимиятнең федераль органнары һәм Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары кабул иткән норматив хокукий актларны, әлеге вәкаләтләрне гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча каарларны, шулай ук башкарма комитеттөң аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен кирәк булган эшен оештыру мәсьәләләре буенча күрсәтмәләрне нигезендә һәм үтәп чыгарга;

4.1.2. федераль башкарма хакимият органнарыннан, аларның территориаль органнарыннан жирле үзидарә органнарына федераль законнар белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен кирәклө мәгълүматны соратып алырга;

4.1.3. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетыннан, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте башкарма органнарыннан һәм аларның территориаль органнарыннан Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен кирәкле мәгълүматны соратып алырга;

4.1.4. Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибе турында, шулай ук аларны тиешле матди ресурслар һәм финанс чаралары белән үтәүне тәэммин итү турында тәкъдим белән мөрәҗәттән итәргә;

4.1.5. Менделеевск муниципаль районы советына муниципаль район уставында каралган очракларда һәм тәртиптә үзләренә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен үз матди ресурсларыннан һәм финанс чараларыннан өстәмә файдалану турында тәкъдимнәр кертергә;

4.1.6. аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча законнар таләпләрен бозуларны бетерү турында вәкаләтле дәүләт органнары күрсәтмәсенә суд тәртибендә шикаять бирергә;

4.1.7. Аерым дәүләт вәкаләтләрен бирүне күздә тоткан федераль законнар яисә Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка хокуклардан файдалану.

4.2. Жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен башкарганда башкарма комитет житәкчесе тубәндәгеләргә бурычлы:

4.2.1 Башкарма комитетның аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен кирәкле эшен оештырырга;

4.2.2. Үз вәкаләтләре чикләрендә аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән матди ресурсларның һәм финанс чараларының, шулай ук Менделеевск муниципаль районы Уставында каралган очракларда һәм тәртиптә әлеге вәкаләтләрне гамәлгә ашыру өчен жирле үзидарә органнары тарафыннан өстәмә кулланыла торган үзенең матди ресурсларын һәм финанс чараларын саклауны һәм максатчан файдалануны тәэммин итүгә юнәлдерелгән чаралар күрергә;

4.2.3. Россия Федерациясенең вәкаләтле дәүләт органнарына һәм (яисә) Татарстан Республикасының вәкаләтле дәүләт органнарына федераль законнарда һәм жирле үзидарә органнарына аерым дәүләт вәкаләтләре тапшырылган Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән нигезләмәләр нигезендә һәм үтәү йөзеннән чыгарылган муниципаль хокукый актлар турында белешмәләр бирергә;

4.2.4. Жирле үзидарә органнарына әлеге вәкаләтләрне гамәлгә ашыру турында хисап бирелүче федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясенең вәкаләтле дәүләт органнарына тапшырырга;

4.2.5. Татарстан Республикасының жирле үзидарә органнарына әлеге вәкаләтләрне гамәлгә ашыру турында аерым дәүләт вәкаләтләре, хисаплылык тапшырылган Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле дәүләт органнарына тапшырырга;

4.2.6. Федераль законнар белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тикшереп торганда Россия Федерациясе дәүләт хакимияте органнарына ярдәм күрсәтергә;

4.2.7. Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тикшереп торганда Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына ярдәм күрсәтергә;

4.2.8. Үз вәкаләтләре чикләрендә Россия Федерациясенең вәкаләтле дәүләт органнарының язма курсәтмәләрендә курсәтелгән чараларны жирле үзидарә органнары яисә жирле үзидарәнең вазыйфаи затлары тарафыннан федераль законнар белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча федераль законнар таләпләрен бозуларны бетерүгә юнәлдерелгән чаралар күрергә;

4.2.9. Үз вәкаләтләре чикләрендә Татарстан Республикасы дәүләт органнарының язма күрсәтмәләрендә күрсәтелгән Татарстан Республикасы законнарын жирле үзидарә органнары яисә жирле үзидарәнең вазыйфаи затлары тарафыннан Татарстан Республикасы законнарында жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы законнары таләпләрен бозуларны бетерүгә юнәлдерелгән чарапар күрергә;

4.2.10. вәкаләтле дәүләт органнарына аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга таләп итеп торган финанс чыгымнарын исәпләүне тапшырырга;

4.2.11. Федераль законнарда һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны туктату турында Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән срокларда матди ресурсларны һәм файдаланылмаган финанс чарапарын кире кайтарырга;

4.2.12. Федераль законнарда яисә Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән шартлар барлыкка килгәндә һәм тәртиптә кабул итәргә, алар белән жирле үзидарә органнарына аерым дәүләт вәкаләтләре тапшырылган, аларны жирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашыруны туктатуга юнәлдерелгән чарапар.

5. Башлыкның хокуклары һәм бурычлары

5.1. Башлык түбәндәгеләргә хокуклы:

5.1.1. Башкарма комитет житәкчесеннән үз бурычларын үтәгендә Россия Федерациясе Конституциясен, Татарстан Республикасы Конституциясен, федераль законнарны, Татарстан Республикасы законнарын, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актларын, Менделеевск муниципаль районы Уставын, Менделеевск муниципаль районы Советы карарларын үтәгендә таләп итәргә;

5.1.2. Үз вәкаләтләре чикләрендә башкарма комитет житәкчесе тарафыннан үтәлүе мәжбүри булган йөкләмәләр бирергә;

5.1.3. Башкарма комитет житәкчесеннән Татарстан Республикасы Дәүләт Советы, Менделеевск муниципаль районы башлыгы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен кирәkle бәяләмәләр, документлар, белешмә һәм башка мәгълүмат соратып алырга, шул исәптән башкарма комитеты эшчәнлеген тикшереп торуны гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә, алар соратып алына йә килештерелгән срокларда бирелергә тиеш;

5.1.4 Башкарма комитет житәкчесенә кануннар һәм муниципаль хокукий актлар нигезендә бүләкләү чарапарын кулланырга;

5.1.5 Башкарма комитет житәкчесен законнар нигезендә хезмәт бурычларын үтәмәгән һәм (яисә) тиешенчә үтәмәгән өчен дисциплинар жаваплылыкка тартырга;

5.1.6. Башкарма комитет житәкчесенең жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итүгә кагылышлы өлешендә әлеге контрактның шартларын бозуга бәйле рәвештә әлеге контрактны вакытыннан алда өзү турында судка мөрәҗәгать итәргә;

5.2. Район башлыгы кануннарда, муниципаль хокукий актларда һәм әлеге контрактта каралган башкарма комитет житәкчесенең хокукларын һәм гарантияләрен гамәлгә ашыруны тәэммин итү чарапарын күрә.

5.3. Бүлек үз вазыйфаи бурычларын үтәү өчен медицина бәяләмәсе нигезендә федераль законнар һәм башка норматив хокукий актлар белән вәкаләтле органнар һәм вазыйфаи затлар таләпләре буенча һәм законнарда каралган башка очракларда каршылыкны ачыklаганда башкарма комитет житәкчесен биләгән вазыйфасыннан (вазыйфаи бурычларын үтәүгә юл куймаска) читләштерергә тиеш.

5.4. Башкарма комитет житәкчесе һәм башкарма комитет органнары белән үзара хезмәттәшлек итү башлыгының башка вәкаләтләре законнар, устав һәм башка муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

6. Башкарма комитет житәкчесенең хезмәт хакы һәм эш вакыты режимы

6.1. Башкарма комитет житәкчесенә Менделеевск муниципаль районы Советының гамәлдәге законнар һәм норматив хокукий актлары нигезендә акчалата түләү түләнә.

6.2. Башкарма комитет житәкчесенең вазыйфаи оклады күләме, инфляция (куллану бәяләре) дәрәжәсен исәпкә алып, Менделеевск муниципаль районы бюджеты нигезендә ел саен арта (индекслана). Вазыйфаи окладның күләмен арттыру (индексацияләү) турындагы карар Башлық тарафыннан кабул ителә.

6.3. Башкарма комитет житәкчесе үз эшчәнлеген норматив булмаган хезмәт көне шартларында гамәлгә ашыра.

7. Башкарма комитет житәкчесе үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыруның социаль-көнкүреш һәм башка шартлары

7.1. Хезмәт бурычларын үтәү өчен, жирле бюджет акчалары исәбеннән башкарма комитет житәкчесенә тәүлек буе эшләү графигы булган машина йөртүче белән хезмәт машинасы, мобиЛЬ элемтә чаралары бирелә.

7.2. Башкарма комитет житәкчесенә командировкага чыгымнар түләнә, башка түләүләр башкарыла, шулай ук ел саен түләүле отпуск һәм Менделеевск муниципаль районы Советының муниципаль хезмәткәрләр, Башлық өчен законнарда һәм норматив хокукий актларында билгеләнгән башка гарантияләр бирелә.

8. Башкарма комитет житәкчесенең вәкаләтләре чоры

8.1. Башкарма комитет житәкчесе үз вазыйфасына Менделеевск муниципаль районның Мунай авылы жирлеге уставы нигезендә билгеләнгән вәкаләтләр чорына билгеләнә:

8.2. Башкарма комитет житәкчесе вәкаләтләре түбәндәге очракларда вакытыннан алда туктатыла:

8.2.1. үлем;

8.2.2. үз теләге белән отставкаға китү;

әлеге контрактның законда билгеләнгән тәртиптә өзелүе;

8.2.4. "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" Федераль законның 74 статьясы нигезендә вазыйфасыннан ваз кичү;

8.2.5. суд тарафыннан хокукка сәләтсез яисә хокукка сәләтте чикләнгән дип танылса;

8.2.6. суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылса яисә вафат дип иғълан ителсә;

8.2.7. Аңа карата судның гаепләү карары закон көченә керүе;

8.2.8 Россия Федерациисеннән дайими яшәү урынына чыгу;

8.2.9. Чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит дәүләт гражданлыгын сатып алышыра йә яшәүгә рәхсәт алу яисә Россия Федерациисе гражданының чит ил гражданы булып тормаган, Россия Федерациисе халықара шартнамәсендә катнашучы булып тормаган чит ил дәүләте территориясендә Россия Федерациисе гражданының дайими яшәү хокуқын раслаучы башка документ яисә бүтән документ алу хокуқына ия булган Россия Федерациисе халықара шартнамәсендә катнашучы, аның нигезендә чит ил гражданлыгы булган Россия Федерациисе гражданы жирле үзидарә органнарына сайланган булырга хокуклы;

8.2.10. Хәрби хезмәткә чакыру яисә аны алыштыра торган альтернатив граждан хезмәтенә юлламалар;

8.2.11. "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" Федераль законның 13 статьясындағы 3, 4-7 өлешиләре нигезендә гамәлгә ашырыла торган муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору, шулай ук муниципаль берәмлек бетерелгән очракта;

8.2.12. Шәһәр округы белән берләшүгә бәйле рәвештә жирлек тарафыннан муниципаль берәмлек статусын югалту;

Муниципаль берәмлек чикләрен яисә шәһәр округы белән жирлекне берләштерүне үзгәртү нәтиҗәсендә килеп чыккан 25 проценттан күбрәккә муниципаль берәмлекнең сайлауучылары санын арттыру.

8.3. Муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органының вәкаләтләре срокы чыгуга яисә аның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктатуга башкарма комитет житәкчесе үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны билгеләнгән тәртиптә башкарма комитетның яңа житәкчесен билгеләгәнгә һәм аның белән контракт төзегәнгә кадәр дәвам итә.

9. Якларның җаваплылығы

9.1. Әлеге контрактны үтәмәгән һәм (яисә) тиешенчә үтәмәгән өчен яклар гамәлдәге законнар нигезендә җаваплы булалар.

9.2. Башкарма комитет житәкчесе муниципаль берәмлеккә китергән зыян өчен тулы матди җаваплылық йөртә. Әлеге җаваплылық тиешле суд каары нигезендә йөкләнә.

9.3. Башкарма комитет житәкчесе жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән бирелгән аерым дәүләт вәкаләтләрен башкармаган яисә тиешенчә гамәлгә ашырмаган өчен шуши максатларга бүләп бирелгән муниципаль берәмлеккә матди ресурслар һәм финанс чаралары чикләрендә федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән җаваплы була.

9.4. Бүлек биләгән вазыйфасыннан мәнфәгатьләр конфликттың жайга салу чорында Башкарма комитет житәкчесен (вазыйфаи бурычларын үтәүгә юл куймаска) читләштерергә хокуклы. Шул ук вакытта башкарма комитет житәкчесенә биләгән вазыйфасыннан читләштерүнен барлык вакытына акчалата түләү саклана.

10. Контрактны үзгәрту һәм өзү. Бәхәсләрне хәл итү

10.1. Һәр як та, Менделеевск муниципаль районы Советы каары белән расланганнан соң, контрактка күшымта итеп бирелә торган өстәмә килешү белән рәсмиләштерелә торган әлеге контрактны үзгәрту (төгәлләштерү) яисә өстәү турындагы мәсьәләне икенче як алдына куярга хокуклы.

10.2. Башкарма комитет житәкчесе белән килешү яклар килешүе буенча вакытыннан алда яисә суд тәртибендә гариза нигезендә өзелергә мәмкин:

10.2.1. Менделеевск муниципаль районы Советы яисә Башлык - жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итүгә кагылышлы өлештә контракт шартларын бозуга бәйле рәвештә;

10.2.2. Татарстан Республикасы Президенты - контракт шартларын федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга кагылышлы өлештә бозуга бәйле рәвештә;

10.2.3. Башкарма комитет житәкчесе - жирле үзидарә органнары һәм (яисә) Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнары контракты шартларын бозуга бәйле рәвештә.

10.3. Якларның ризалыгын күздә тоткан очракларда контрактны вакытыннан алда өзү турындагы тәкъдим язма рәвештә икенче якка контрактны туктатуның күздә тотылган срокына кадәр ике айдан да соңга калмычча жибәрелергә тиеш.

10.4. Яклар арасында бәхәсләр гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә хәл ителә.

11. Контрактның гамәлдә булу вакыты

11.1. Әлеге контракт әлеге контрактның 8.1 пункты нигезендә башкарма комитет житәкчесенең вәкаләтләре чоры тәмамланганнан соң башкарма комитетның яңа

житәкчесе билгеләнгән тәртиптә билгеләнгәнче һәм аның белән контракт төзелгәнче гамәлдә була. Башкарма комитетның яңа житәкчесе белән контракт төзелгән көннән әлеге контрактның гамәлдә булуы туктатыла һәм башкарма комитет житәкчелеге буенча вәкаләтләр башкарма комитетның яңа житәкчесенә күчә.

11.2. Башкарма комитет житәкчесе белән аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга кагылышлы өлешендә ракт аның вәкаләтләре чоры дәвамында гамәлдә була, әмма, әгәр әлеге вәкаләтләр билгеле бер срокка ия булса, аерым дәүләт вәкаләтләренең гамәлдә булу срокы дәвамында гамәлдә була.

11.3. Әлеге контрактның гамәлдә булуы башкарма комитет житәкчесенең законнар һәм әлеге контрактның 8.2 пункты нигезендә вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган көннән (әлеге контрактның 11.1 пункты белән билгеләнгән сроттан алда) туктатыла.

12. Йомгаклау нигезләмәләре

12.1. Әлеге контракт яклар имзалаган көннән үз көченә керә.

12.2. Вәкаләтләр срокы беткәч яисә вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылгач, башкарма комитет житәкчесе үз эшендә булган барлық мәһерләрне, штампларны, финанс һәм башка документларны кабул итү-тапшыру акты буенча башкарма комитетның яңа билгеләнгән житәкчесенә яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы затка сейфларның ачкычларын тапшырырга тиеш.

12.3. Контракт бер үк төрле юридик көчкә ия өч нәсхәдә төзелгән, алар: 1 нәсхә - Башкарма комитетның кадрлар хезмәтендә (башкарма комитет житәкчесенең шәхси эшендә), 1 нәсхә - Главада, 1 нәсхә - Башкарма комитет житәкчесендә саклана.

Якларның имзалары һәм реквизитлары:

Башкарма комитетның

Башлыгы _____ Житәкчесе

Паспорт мәгълүматлары:

Адрес

(имза) (Ф.И.А..) (имза) (Ф.И.А.)

Менделеевск муниципаль районы
Тойгужа авыл жирлегендэ
муниципаль хезмэт
турындагы нигезлэмэгэ

2 күшүмтэ

**Менделеевск муниципаль районында муниципаль хезмэткэрлэргэ аттестация
үткэрү турьинда нигезлэмэ**

1 бүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛӨМӨЛӨР

1. Өлөгө Нигезләмә Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләргә аттестация уздыруның гомуми тәртибе белән билгеләнә.

2. Аттестация муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасы аның һөнәри эшчәнлегенә бәя бирү нигезендә туры килүен билгеләү максатларында уздырыла.

Аттестация муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруга, муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри дәрәҗәсен күтәрүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасын жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә қыскартканда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә өстенлекле хокукны билгеләүгә бәйле мәсьәләләрне хәл итүгә, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәтенә түләү шартларын үзгәртүгә бәйле мәсьәләләрне хәл итүгә ярдәм итәчәк.

3. Муниципаль хезмәткәрләр аттестацияләнергә тиеш түгел:

- 1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасында кимендә бер ел эшләгән затлар;
- 2) 60 яшькә житкәннәр;
- 3) йөклө хатыннар;

4) йөклелек һәм бала табу буенча ялда яисә ялда булган, әмма өч яшькә житкәнче, баланы карау ялында булучылар. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне отпусттан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк аттестацияләү мөмкин түгел;

5) вакытлы хезмәт шартнамәсе (контракты) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүчеләр.

4. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер мәртәбә уздырыла.

2 бүлек. АТТЕСТАЦИЯ УЗДЫРУНЫ ОЕШТЫРУ

5. Эш бирүче вәкиле карары буенча муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткәру өчен жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенең түбәндәге нигезләмәләре булган хокукый акты чыгарыла:

- 1) аттестация комиссиясе төзү турында;
- 2) аттестация үткәру графигын раслау турында;
- 3) аттестацияләнергә тиешле муниципаль хезмәткәрләрнең исемлекләрен төзү турында;
- 4) аттестация комиссиясе эше өчен кирәклө документларны әзерләү турында.

6. Аттестация комиссиясе жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенең хокукый акты тарафыннан төзелә. Күрсәтелгән акт белән аттестация комиссиясе составы, аның эш сроклары һәм тәртибе билгеләнә. Аттестация комиссиясе составына яллаучы (эш бирүче) һәм (яисә) ул вәкаләт биргән муниципаль хезмәткәрләр (шул исәптән муниципаль хезмәт һәм кадрлар мәсьәләләре буенча бүлекчәдән, аттестацияләнергә тиешле муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән муниципаль хезмәткәр булган юридик (хокукый) бүлекчәдән һәм бүлекчәдән), шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында персональ мәгълүматларны курсәтмичә чакырыла торган фәнни һәм мәгариф учреждениеләре, башка оешмалар вәкилләре керә. Бәйсез эксперtlар саны аттестация комиссиясе әгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән берен тәшкил итәргә тиеш.

Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткәру өчен аттестация комиссиясе составы вазыйфаи бурычларын үтәү дәүләт серен тәшкил итүче мәгълүматлардан файдалануга бәйле рәвештә дәүләт сере турында Россия Федерациясе законнары нигезләмәләрен исәпкә алып төзелә.

Аттестация комиссиясе составы аттестация комиссиясе кабул итә торган каарларга йогынты ясый алышлык мәнфәгатьләр конфликтлары барлыкка килү мәмкинлеген тәшереп калдырырлык итеп формалаштырыла.

Муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи бурычларының үзенчәлегенә карап, җирле үзидарә органында берничә аттестация комиссиясе төзелергә мөмкин.

7. Аттестация комиссиясе комиссия рәисе, рәис урынбасары, секретаре һәм әгъзаларыннан тора. Каарлар кабул иткәндә аттестация комиссиясенең барлык әгъзалары да тигез хокукларга ия.

8. Аттестация үткәру графигы ел саен яллаучы вәкиленең (эш бирүче) вәкиле тарафыннан раслана һәм аттестация башланырга кимендә бер ай кала һәр муниципаль хезмәткәргә житкерелә.

9. Аттестация үткәру графигында түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) аттестация үткәрелә торган җирле үзидарә органы, бүлекчә исеме;

2) аттестацияләнергә тиешле муниципаль хезмәткәрләр исемлеге;

3) аттестация үткәру датасы, вакыты һәм урыны;

4) җирле үзидарә органының тиешле бүлекчәләре житәкчеләрен, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратын тәкъдим итү өчен җаваплы булган документларны аттестация комиссиясенә тапшыру датасы.

10. Аттестация башланырга ике атнадан да соңға калмыча, аттестация комиссиясенә муниципаль хезмәткәрләргә аттестация чорындағы вазыйфаи бурычларның үтәлеше турында турыдан-туры житәкчे тарафыннан имзаланган һәм югарырак житәкчे раслаган белешмәләр тиешле тапшырыла.

11. Әлеге Нигезләмәнең 10 пунктында каралган чакыртып алуда муниципаль хезмәткәр турында түбәндәге белешмәләр булырга тиеш:

1) фамилиясе, исеме, атасының исеме;

2) аттестация үткәру вакытына муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы һәм шуши вазыйфага билгеләнү датасы;

3) муниципаль хезмәткәр катнашкан төп мәсьәләләр (документлар) исемлеге;

4) муниципаль хезмәткәрнең һөнәри, шәхси сыйфатларына һәм һөнәри эшчәnlеге нәтижәләренә мотивлаштырылган бәя.

12. Муниципаль хезмәткәрләргә аттестацияне башкару турында аттестация чорында вазыйфаи бурычларын үтәү хакында муниципаль хезмәткәрләргә күрсәтелгән чор өчен башкарылган йөкләмәләр һәм алар әзерләгән документлар проектлары турында муниципаль хезмәткәрнең һөнәри эшчәnlеге турында еллық хисапларда булган белешмәләр бирелә.

Аттестация буенча аттестация узган саен, аттестация комиссиясенә шулай ук муниципаль хезмәткәрнең аттестация кәгазе дә тапшырыла.

13. Аттестация башланырга кимендә биш эш көне кала муниципаль хезмәт һәм җирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенең муниципаль хезмәт һәм кадрлар мәсьәләләре буенча бүлекчәсе аттестация чоры өчен аның вазыйфаи бурычларының үтәлеше турында тәкъдим ителгән белән танышырга тиеш. Шул ук вакытта аттестация комиссиясенә күрсәтелгән чор өчен үзенең һөнәри эшчәnlеге турында өстәмә белешмәләр, шулай ук үзенең тиешле беләләмәсе яисә турыдан-туры житәкчे фикеренә туры аңлатма языу белән үзенең аттестация комиссиясенә тапшырырга хокуклы.

3 бүлек. АТТЕСТАЦИЯНЕ УЗДЫРУ

14. Аттестация игълан ителә торган муниципаль хезмәткәрне аттестация комиссиясе утырышына чакыру белән уздырыла. Күрсәтелгән комиссия утырышына житди сәбәпләрсез яисә аны аттестацияләүдән баш тарткан очракта муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт турындағы законнар нигезендә дисциплинар җаваплылыкка тартыла, ә аттестация соңрак вакытка күчерелә.

Аттестация комиссиясе тапшырылган документларны карый, аттестацияләүче муниципаль хезмәткәрнең хәбәрләрен тыңлый, ә кирәк була калса - аның муниципаль

хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеге турында турыдан-туры житәкчесе. Аттестация объектив үткәру максатларында аттестация аттестация үткәру өчен аттестация комиссиясе аттестация чорында үзенең һөнәри эшчәнлеге турында аттестация комиссиясе тарафыннан бирелгән өстәмә белешмәләрне караганнан соң комиссиянең түбәндәге утырышына аттестацияне күчерергә хокуклы.

15. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм шәхси сыйфатлары турында аның һөнәри эшчәнлегенә карата фикер алышу объектив һәм игелекле булырга тиеш.

Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри эшчәнлеке аның биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча квалификация таләпләренә туры килүен билгеләү, аның тиешле бүлекчә (жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты) алдына куелган бурычларны хәл итүдә катнашуы, ул башкарған эшнең катлаулылығы, аның нәтижәлелеге һәм нәтижәлелеге нигезендә бәяләнә.

Шул ук вакытта муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи инструкцияне үтәү нәтижәләре, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри белемнәре һәм эш тәҗрибәсе, муниципаль хезмәткәрләргә чикләүләрнә үтәү, тыюлар булмау, муниципаль хезмәт турындагы законнарда билгеләнгән йөкләмәләр һәм хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү, ә башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-күрсәтмә вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәрне аттестацияләгәндә шулай ук оештыру сәләте исәпкә алынырга тиеш.

16. Әгәр анда әгъзаларының кимендә өчтән икесе катнашса, аттестация комиссиясе утырышы хокуклы дип санала.

17. Аттестация комиссиясе каары аттестация комиссиясе утырышында катнашучы муниципаль хезмәткәр һәм аның турыдан-туры житәкчесе булмаганда, утырышта катнашучы аттестация комиссиясе әгъзаларының гади күпчелек тавышы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булганда муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәтнең тиешле биләгән вазыйфасы дип таныла.

аттестация комиссиясе әгъзасы булган муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү чорына аның шуши комиссиядәге әгъзалығы туктатып торыла.

18. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе түбәндәге каарларның берсен кабул итә:

1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;

2) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә һәм вазыйфаи үсеш тәртибендә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән тәртиптә кадрлар резервына кертүгә тәкъдим ителә;

3) өстәмә һөнәри белем уңышлы алу шарты белән муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;

4) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килми.

19. Аттестация нәтижәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш бирү йомгакларын ясаганнан соң ук хәбәр ителә.

Аттестация нәтижәләре күшымта нигезендә форма буенча төзелгән муниципаль хезмәткәрнең аттестация кәгазенә кертелә. Аттестация кәгазе утырышта катнашкан комиссия рәисе, рәис урынбасары, секретаре һәм әгъзалары тарафыннан имзалана.

Муниципаль хезмәткәр аттестация кәгазе белән расписка астында таныша.

аттестация узган муниципаль хезмәткәрнең аттестация кәгазе һәм аттестация чорында аның вазыйфаи бурычларын башкарку турында бәяләмә муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшендә саклана.

аттестация комиссиясе секретаре комиссия утырышының беркетмәсен алып бара, анда аның каарын һәм тавыш бирү нәтижәләрен теркәп бара. Аттестация комиссиясе утырышы беркетмәсенә утырышта катнашкан комиссия рәисе, рәис урынбасары, секретаре һәм аттестация комиссиясе әгъзалары имза сала.

20. Муниципаль хезмәткәрләргә аттестацияләү материаллары яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) аны уздырганнан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча тапшырыла.

21. Аттестация уздырганнан соң бер ай әчендә аның нәтижәләре буенча жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенең хокукий акты чыгарыла яисә яллаучы (эш бирүче) вәкиленең муниципаль хезмәткәрнең түбәндәгеләр буллы турындағы карары кабул ителә:

1) вазыйфаи үсеш тәртибендә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләу өчен билгеләнгән тәртиптә кадрлар резервына көртөлөргө тиеш;

2) өстәмә һөнәри белем алу өчен жибәрелә;

3) муниципаль хезмәт вазыйфасында түбәнәя.

22. Муниципаль хезмәткәр өстәмә һөнәри белем алудан яисә муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчерелүдән баш тартканда, яллаучы (эш бирүче) вәкиле муниципаль хезмәткәрне биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат итәргә һәм муниципаль хезмәт турындағы законнар нигезендә муниципаль хезмәттән азат итәргә хокуклы.

Аттестация уздырганнан соң бер ай узгач, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчерү йә аны муниципаль хезмәттән әлеге аттестация нәтижәләре буенча эштән азат итү рөхсәт ителми. Муниципаль хезмәткәрнең авыруы һәм еллық түләүле ялы вакыты күрсәтелгән вакытта исәпкә алынмый.

23. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижәләренә Россия Федерациясе законнары нигезендә шикаять бирергә хокуклы.

муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү
үткәрү турында типик нигезләмәгә
кушымта

МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРНЕҢ АТТЕСТАЦИЯ БИТЕ

1. Фамилиясе, исеме, атасының исеме _____

2. Туган көне, ае, елы _____

3. һөнәри белем турында белешмәләр, гыйльми дәрәжәнең барлығы, галим исеме _____ булуы

(кайчан һәм нинди уку йорты _____)

тәмамлаган, белгечлек һәм квалификация, гыйльми дәрәжә, гыйльми исем)

4. Аттестация вакытына муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы
бу вазыйфага билгеләнү датасы _____

5. Муниципаль хезмәт стажы (шул исәптән дәүләт хезмәте стажы
гражданлық хезмәте) _____

6. Гомуми хезмәт стажы _____

7. Муниципаль хезмәткәргә сораулар һәм аларга қыска жаваплар _____

8. аттестация комиссиясе тарафыннан әйтелгән кисәтүләр һәм тәкъдимнәр _____

9. Муниципаль хезмәткәрләргә алдагы аттестация тәкъдимнәренең

— үтәлешен
бәяләү _____ қыска

(башкарылган, өлешчә башкарылган, үтәлмәгән)

10. Аттестация комиссиясе каары _____

(муниципаль хезмәт

биләгән вазыйфага туры килә

биләгән вазыйфага туры килә һәм билгеләнгән тәртиптә

муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләү өчен кадрлар резервы исемлегенә
кертелергә тәкъдим ителә

һөнәри яңадан әзерлек уңышлы узган очракта

муниципаль хезмәт вазыйфасы урынына туры килә

яки квалификация күтөрү; биләгән вазыйфага (муниципаль хезмәт)

туры килми

11. Аттестация комиссиясенең составы _____
Утырышта аттестация комиссиясенең _____ әгъзалары катнашты.

Тавышлар саны

12. Искәрмә

аттестация комиссиясе

рәисе _____

(имза) (имзаның аңлатмасы)

аттестация комиссиясе

сәркатибе _____

(имза) (имзаның аңлатмасы)

аттестация комиссиясе

сәркатибе _____

(имза) (имзаның аңлатмасы)

аттестация комиссиясе

әгъзалары _____

(имза) (имзаның аңлатмасы)

Аттестация үткөрү датасы _____

Аттестация бите белән танышты _____ (муниципаль
хезмәткәрнең имzasы, дата)

Мөһөр урыны

Монай авыл жирлегендэ муниципаль
хезмэти турында нигезлэмэгэ
кушымта

Тиешле еллар эшлэгэн өчен пенсия билгелэүгэ муниципаль хезмэти стажы

Тиешле еллар эшлэгэн өчен пенсия билгелэү елы	Тиешле ел эшлэгэн өчен пенсия билгелэү стажы
2017	15 ел 6 ай
2018	16 ел
2019	16 ел 6 ай
2020	17 ел
2021	17 ел 6 ай
2022	18 ел
2023	18 ел 6 ай
2024	19 ел
2025	19 ел 6 ай
2026 төм андан соңы еллар	20 ел